

ข้อมูลสำหรับสื่อมวลชน

ตรวจราชการจังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 23-24 กรกฎาคม 2561

การประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

(ราชธานีเจริญศรีโสธร : อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร)
ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ท่านสามารถโหลดข้อมูลสื่อมวลชน
จังหวัดอำนาจเจริญและอุบลราชธานี

ด้วยการสแกน QR Code

ร่างกำหนดการ

เบอร์โทรติดต่อ

เป้าหมายของการตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิกฟาร์ม
บ้านหนองเม็ก จังหวัดอำนาจเจริญ

ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อ.พนา จังหวัดอำนาจเจริญ

สวนป่าพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วนและสวนสัตว์อุบลราชธานี

เทศกาลประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมงาน “ขึ้นสุขี ศรีวนาลัย” ลานขวัญเมือง

แอ่งท่งเทียวชีทวน

กำหนดการนายกรัฐมนตรี
ในการเดินทางไปตรวจราชการจังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี
และประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 5/2561 จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 23 -24 กรกฎาคม 2561

วันจันทร์ที่ 23 กรกฎาคม 2561

- เวลา 07.00 น. นายกรัฐมนตรีและคณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 ดอนเมือง กรุงเทพฯ เพื่อไปตรวจราชการจังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี และประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 5/2561 ณ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 23 – 24 กรกฎาคม 2561
- เวลา 09.00 น. นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ผู้ฝึกอินทรี เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิกฟาร์ม บ้านหนองเม็ก ตำบลคึมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ
- เวลา 11.00 น. นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์แพทย์แผนไทยพนา ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
- เวลา 14.30 น. นายกรัฐมนตรีกราบสักการะพระอัฐิธาตุของพระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) ณ วัดหนองป่าพง ตำบลโนนผึ้ง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
- เวลา 16.00 น. นายกรัฐมนตรีเดินทางถึงสวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- นายกรัฐมนตรีมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และการมอบหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2 (อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร)
 - นายกรัฐมนตรีพบประชาชน / เยี่ยมชมสวนป่าพฤกษศาสตร์
- เวลา 18.30 น. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธีเปิดงานเทศกาลประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี ประจำปี 2561 “ฮิตศรัทธา ราชานิแห่งเทียน” ณ ลานเทียนมณฑลพิธีทุ่งศรีเมือง และร่วมกิจกรรมงาน “ขึ้นสุขี ศรีวนาลัย” ณ ลานขวัญเมือง

วันอังคารที่ 24 กรกฎาคม 2561

- เวลา 08.30 น. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ราชธานีเจริญศรีโสธร : อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร) ณ ห้องบอลรูม เอบี ชั้น 2 อาคารเทพรัตนสิริปภา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
- เวลา 10.30 น. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 5/2561 ณ ห้องบอลรูม เอบี ชั้น 2 อาคารเทพรัตนสิริปภา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
- เวลา 14.00 น. นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมแอ่งท่งเทียว “ช้วน้อยบ้านชีทวน” ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
- เวลา 18.30 น. นายกรัฐมนตรีและคณะเดินทางถึงท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 ดอนเมือง กรุงเทพฯ

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

เบอร์ผู้ประสานงาน จังหวัดอำนาจเจริญ

- ผวจ.อำนาจเจริญ (นายสุริยะ อมรโรจน์วโรดม) 089-203-0615
- รอง ผวจ.อำนาจเจริญ (นายวิชัยนต์ บุรณะกิจภิญโญ) 089-202-2200
- รอง ผวจ.อำนาจเจริญ (นายณัฐพงษ์ สงวนจิตร) 089-203-1859
- ทน.สนจ.อำนาจเจริญ (นายทำเนียบ แสงชมพู) 089-203-4417

ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์บ้านหนองเม็ก

- นายอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (นายชำนาญ ชื่นตา) 081-867-5902
- นายศุภชัย มิ่งขวัญ บรรยาย ณ ศูนย์เรียนรู้ฯ 090-932-7915

ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา

- รอง ผอ.ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา (เภสัชกรเอกฤทธิ์ ช่างโซติ) 098-585-2421

เบอร์ผู้ประสานงาน จังหวัดอุบลราชธานี

- ผวจ.อุบลราชธานี (นายสฤษดิ์ วิฑูรย์) 089-203-0735
- รอง ผวจ.อุบลราชธานี (นายปราโมทย์ ธีญญพิช) 063-208-9259
- รอง ผวจ.อุบลราชธานี (นายเฉลิมพล มั่งคั่ง) 082-214-8224
- รอง ผวจ.อุบลราชธานี (นายธีรชัย พุทธรังษี) 089-203-0394
- ทน.สนจ.อุบลราชธานี (นายสุภศิษย์ กอเจริญยศ) 089-203-4310

สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน

- หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน (นางสุวรรณา ขาวทอง) 088-595-1252

สวนสัตว์อุบลราชธานี

- นายวันชัย ตันวัฒนะ ผอ.สวนสัตว์ฯ 081-452-4515

งานเทศกาลประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ณ ลานเทียน มณฑลพิธีทุ่งศรีเมือง

- ปลัดเทศบาลนครอุบลราชธานี (นายอัมพล ทองพู) 081-389-9834

งาน "ขึ้นสู่ฟ้า ศรีพนาลัย" ณ ลานขวัญเมือง หน้า ร.ร.เบ็ญจะมะมหาราช (หลังเก่า)

- นายนิยม ทองยุทธ ปกครองจังหวัด 086-256-4529

บ้านชีทวน (วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์-วัดทุ่งศรีวิไล)

- นายอำเภอโขงไฉน (นายสมมาภรณ์ โพธิ์) 081-867-6274

เป้าหมายการตรวจราชการ

กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรประกอบด้วย อุบลราชธานีศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย โดยมีแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น และเป็นพื้นที่ศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและแหล่งแปรรูปสมุนไพรที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาค ในด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่บริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้การค้าชายแดนเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมที่โดดเด่นและหลากหลาย กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา ดังนี้

“อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล”

การตรวจราชการของนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้ให้ความสำคัญกับประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ณ ไร่ตะวันออแกรนิกฟาร์มบ้านหนองเม็กอำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นพื้นที่ต้นแบบการส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของจังหวัด การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ที่นี่มีจุดเริ่มต้นจากบทเรียนการใช้สารเคมีของเกษตรกรแกนนำซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของวิถีการดูแลสุขภาพ จึงใช้ประสบการณ์ องค์ความรู้และเทคโนโลยีจากประเทศอิสราเอล มาประยุกต์โดยปลูกผักอินทรีย์ในโรงเรือน ภายใต้หลักการ “การตลาดนำการผลิต” มีวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถมีผลผลิตป้อนเข้าสู่ตลาดได้ตลอดทั้งปีและมีการรวมกลุ่มเพื่อให้มีอำนาจในการต่อรอง ผลผลิตหลัก ได้แก่ ผักอินทรีย์ในโรงเรือน และผลผลิตอื่นๆ ได้แก่ ข้าวอินทรีย์ สมุนไพร ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง มะม่วง กล้วย ฝรั่ง มะขามเทศ เป็นต้น

๒. การพัฒนาแพทย์แผนไทยที่มีมาตรฐานบูรณาการกับการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน

ณ ศูนย์พัฒนาแพทย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ดำเนินงานด้านแพทย์แผนไทยมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 มีการดำเนินการใน 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ คลินิกบริการแพทย์แผนไทย การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และงานวิชาการฝึกอบรมการแพทย์แผนไทย โดยในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้มีการตลอดห่วงโซ่แบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ทั้งการสร้างเครือข่ายผู้เพาะปลูกสมุนไพรในชุมชน การประกันราคาและพัฒนาสู่การรับรอง GAP และเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรได้แก่ ยา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เวชสำอางค์ ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 70 ชนิด รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยผลิตและกระจายยาสมุนไพรตามกรอบรายการยาสมุนไพรจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 48 รายการให้คลังยาอำเภอกทุกแห่ง การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการ

พัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดอำนาจเจริญ ที่มุ่งการขับเคลื่อนเมืองธรรมเกษตร สู่เป้าหมาย “เมืองสมุนไพรและเกษตรอินทรีย์ทั้งจังหวัด”

3. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สวนป่าพระราชวัง ดงฟ้าห่วนอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นพื้นที่ป่าในเมืองตามโครงการ "สวนป่าพระราชวัง เพื่อความสุขของคนไทย" ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด “รัฐได้ป่า ประชาได้ประโยชน์” มุ่งเน้นการพัฒนาที่คำนึงถึงเรื่องความสมดุลกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในรูปแบบของพื้นที่สาธารณะให้ประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาธรรมชาติ ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ ให้กับประชาชนทั่วไป ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ผืนป่าในเขตเมือง เป็นการสร้างความร่วมมือแบบประชารัฐ พัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

4. การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีความหลากหลายและโดดเด่นในระดับประเทศ โดยเฉพาะประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งกำหนดจัดงานขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงวันเข้าพรรษานับเป็นงานบุญประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดงานหนึ่งของประเทศและมีชื่อเสียงในระดับโลกถือเป็นงานประเพณีที่แสดงถึงภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจและความสามัคคีของคนในชุมชน นอกจากนี้ การท่องเที่ยวชุมชนถือแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวชุมชน ณ แอ่งท่องเที่ยวชุมชนบ้านชีทวนอำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ตามโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นการขายสินค้าอยู่ในชุมชน ที่มาจากการท่องเที่ยว โดยใช้เสน่ห์ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์โดยนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวิถีชุมชนจากการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวและทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ขี่จักรยาน เที่ยววัด ทานอาหารท้องถิ่น และพักค้างคืนในรูปแบบโฮมสเตย์ ทั้งนี้ การท่องเที่ยวชุมชนยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน สามารถคงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นและความภาคภูมิใจในตนเอง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน รวมทั้งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและกระจายรายได้สู่ชุมชนอีกด้วย

ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา

โรงพยาบาลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ

ศูนย์แพทย์แผนไทยพนาเป็นหน่วยให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลพนา ตั้งอยู่ที่ 225 หมู่ 1 ถนน อุบชิต ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ดำเนินงานด้าน แพทย์แผนไทยมาตั้งแต่ปี 2536 เรื่อยมา ปัจจุบันเปิดบริการด้านการแพทย์แผนไทย ใน 3 กิจกรรมหลักได้แก่

1. คลินิกบริการแพทย์แผนไทย ให้บริการด้านคลินิกแพทย์แผนไทยที่มีมาตรฐานบูรณาการกับการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยให้บริการคลินิกแพทย์แผนไทยคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน(Complementary Medicine) ที่แผนกผู้ป่วยนอกของ โรงพยาบาลพนา และที่ศูนย์แพทย์แผนไทยพนาให้บริการแพทย์แผนไทยในลักษณะของการแพทย์ทางเลือกอีกด้วย (Alternative Medicine) ให้บริการแพทย์แผนไทยเพื่อการรักษา ฟันพุด และส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนได้มีทางเลือกในการรักษาเบื้องต้นลดปริมาณการใช้ยาแผนปัจจุบันเกินความจำเป็น เพื่อให้ประชาชนรู้จักการพึ่งตนเองในการดูแลรักษาสุขภาพอันเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและสมุนไพรไทยไม่ให้สูญหายให้บริการโดยบุคคลากรที่มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพแพทย์แผนไทย

2. ผลิตและจำหน่ายยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ศูนย์แพทย์แผนไทยพนาได้ผลิตยาจากสมุนไพรสนับสนุนโรงพยาบาลชุมชนและสถานอนามัยในจังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดใกล้เคียง อีกทั้งจำหน่ายให้กับประชาชนผู้สนใจทั่วไป ด้วยกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต(Good Manufacturing Practice :GMP) ยาแผนโบราณ ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ได้จากจากการเพาะปลูกภายในท้องถิ่นเป็นหลัก นอกจากการผลิตยาจากสมุนไพรแล้ว ยังได้ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรอื่นๆ เพื่อเป็นทางเลือกของประชาชนในการดูแลสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ ยาสมุนไพร อาหาร และเครื่องสำอาง ในรายการผลิตกว่า 70 รายการ

3. วิชาการและการฝึกอบรมด้านแพทย์แผนไทย ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา เป็นแหล่งฝึกอบรมด้านแพทย์แผนไทย ได้แก่ หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 372 ชั่วโมงการอบรมหลักสูตรนวดตัว 150 ชั่วโมง หลักสูตรนวดเท้า 60 ชั่วโมง และหลักสูตรอบรมระยะสั้นอื่นๆ นอกจากนี้ ศูนย์แพทย์

แผนไทยพนายังเป็นแหล่งฝึกงานของนักศึกษาหลักสูตรด้านแพทย์แผนไทยจากสถานศึกษาต่างๆ และเป็นแหล่งศึกษาดูงาน ด้านแพทย์แผนไทยแก่ผู้สนใจทั่วไปได้ร่วมมือกับสถานการณ์แพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตอำนาจเจริญ การวิจัยและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านแพทย์แผนไทย และร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตอำนาจเจริญในการพัฒนางานด้านแพทย์แผนไทยรวมถึงการพัฒนาหลักสูตรแพทย์แผนไทยในระดับปริญญาตรี

ศูนย์แพทย์แผนไทยพนาเป็นศูนย์กลางเครือข่ายหมอพื้นบ้านอำเภอพนา เพื่ออนุรักษ์องค์ความรู้ด้านหมอพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ และเป็นส่วนหนึ่งของพลังขับเคลื่อนการพัฒนาในชุมชน โดยเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทย สายใยชุมชนอำเภอพนา ซึ่งได้รวบรวมเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันพื้นบ้านไว้เพื่อเป็นการอนุรักษ์และจัดแสดงแก่ผู้สนใจทั่วไป ร่วมประเพณีประจำอำเภอ ท้องถิ่น และทำงานร่วมกับเครือข่าย ชมรมฮักแพงป่าอำนาจเจริญและ อพ.สธ.

ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติ ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม

บ้านหนองเม็ก หมู่ที่ 5 ตำบลคึมใหญ่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

โทร. 0-4551-1017 โทรสาร 0-4551-1114

email : amnat charoen @ doae.go.th

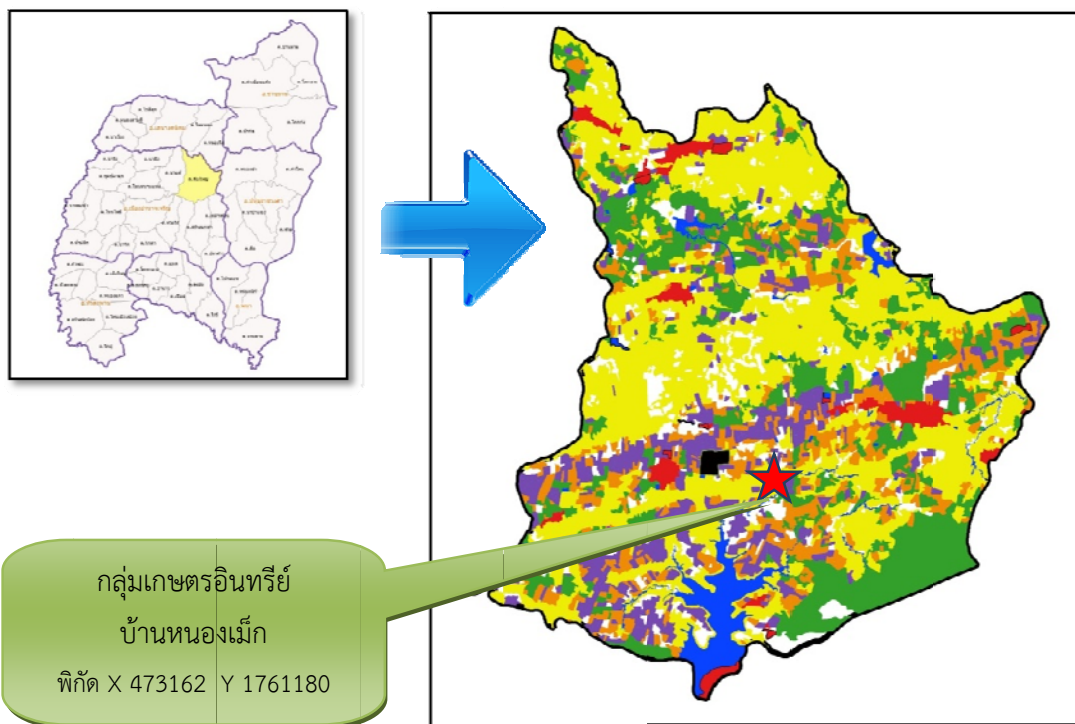
สารบัญ

	หน้า
1. ข้อมูลพื้นฐาน	1
1.1 ข้อมูลทั่วไปตำบลคึมใหญ่	2
1.2 ข้อมูลทั่วไปบ้านหนองเม็ก	3
2. ประวัติความเป็นมา	4
3. แนวความคิดในการรวมกลุ่ม	5
4. การดำเนินงานของกลุ่ม	6
5. ผลการดำเนินงานและความสำเร็จ	13
6. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	14
7. การพัฒนาต่อยอดในอนาคต	14
8. ประวัติผู้นำกลุ่ม	15

1. ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติไร้ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม จัดตั้งขึ้นภายใต้กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านหนองเม็กและวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์บ้านหนองเม็ก ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองเม็ก หมู่ที่ 5 ตำบลคึมใหญ่ อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ห่างจากตัวจังหวัดอำนาจเจริญ 27 กิโลเมตร

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลคึมใหญ่

สัญลักษณ์	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	จำนวน (ไร่)
	นาข้าว	21,250
	พืชไร่	4,554
	ไม้ผลไม้ยืนต้น	2,192
	ป่าไม้	6,328
	ที่อยู่อาศัย	1,360
	แหล่งน้ำ	1,964

1.1 ข้อมูลทั่วไปตำบลคึมใหญ่

ตำบลคึมใหญ่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองอำนาจเจริญ ห่างจากตัวอำเภอ ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 36,155 ไร่ โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองไฮ และตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลนาแต่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลหนองข่า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลนาแต่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

การปกครองแบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ 1 บ้านคึมใหญ่	หมู่ที่ 6 บ้านภูเขาราม
หมู่ที่ 2 บ้านคึมใหญ่	หมู่ที่ 7 บ้านดอนไร่
หมู่ที่ 3 บ้านนาคำ	หมู่ที่ 8 บ้านภูเขาราม
หมู่ที่ 4 บ้านภูเขาราม	หมู่ที่ 9 บ้านไร่แสนสุข
หมู่ที่ 5 บ้านหนองเม็ก	หมู่ที่ 10 บ้านคำสมบูรณ์

ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลคึมใหญ่ เป็นที่ราบสูง มีเนินเขาเตี้ยๆ สลับกันไป

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน ก่อให้เกิดฤดูต่าง ๆ 3 ฤดู ดังนี้

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน
2. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม
3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน- กุมภาพันธ์

ด้านการเกษตร

ตำบลคึมใหญ่มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา และอ้อย มีพื้นที่ทำ

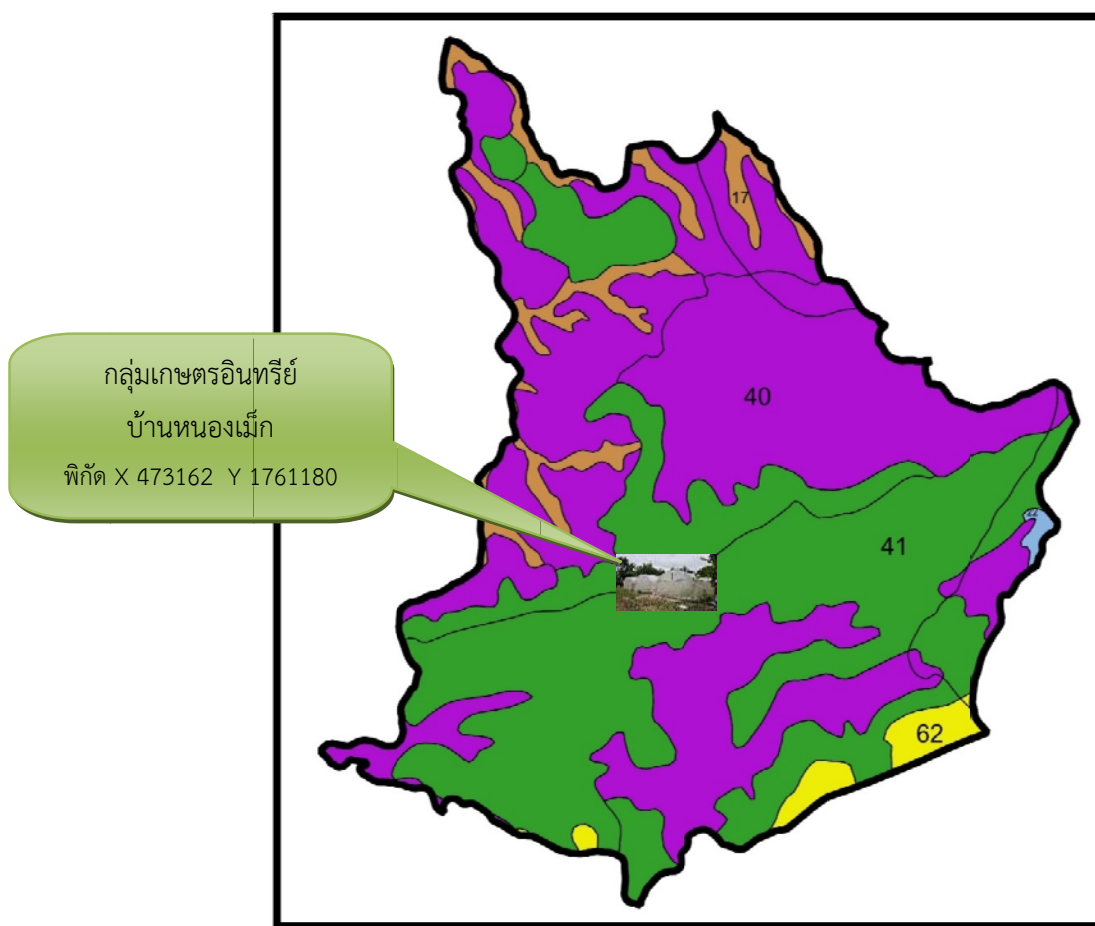
การเกษตร 28,346 ไร่ แบ่งเป็น

- พื้นที่เพาะปลูกข้าว 21,250 ไร่
- มันสำปะหลัง 3,029 ไร่
- ยางพารา 2,080 ไร่
- อ้อยโรงงาน 1,525 ไร่
- พืชผัก 215 ไร่
- และพืชอื่นๆ 197 ไร่

1.2 ข้อมูลทั่วไปบ้านหนองเม็ก

- ที่ตั้งพิกัด X 473162 Y 1761180
- ความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 เมตร
- ระดับน้ำใต้ดินลึก 60 เมตร
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,300 มิลลิเมตร
- กลุ่มชุดดินที่ 41 เนื้อดินเป็นทราย มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง มีการกัดกร่อนที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

แผนที่ชุดดินตำบลคึมใหญ่

- มีครัวเรือนทั้งหมด 163 ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร 145 ครัวเรือน
- มีพื้นที่ทั้งหมด 6,761 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 5,695 ไร่

- มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา อ้อย และพืชผัก
- มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,434 ไร่ มันสำปะหลัง 1,125 ไร่ ยางพารา 766 ไร่ และอ้อยโรงงาน 220 ไร่ ผักอินทรีย์ 150 ไร่

2. ประวัติความเป็นมา

กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็ก เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 สาเหตุที่ทำเกษตรอินทรีย์เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มหลายคนที่มีบทเรียนจากการใช้สารเคมี ซึ่งทำการเกษตรโดยใช้สารเคมีเป็นหลัก จนหลายๆ คนเริ่มป่วย บางคนแทบเอาตัวไม่รอด แต่พอเปลี่ยนวิถีชีวิตมาทำเกษตรอินทรีย์ โรคภัยที่ไม่คิดว่าจะหาย กลับหาย มีความเชื่อมั่นในระบบอินทรีย์ ผู้ผลิตปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ทำแล้วมีความสุข ไม่ทำลายตัวเอง ไม่ทำร้ายผู้บริโภค ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม จากความคิดเดิมที่อยากปลูกพืชผักทุกอย่างที่กินและกินทุกอย่างที่ปลูก ทำอยู่เรื่อยๆ ความชำนาญก็มีมากขึ้น ผลผลิตเริ่มมีมากขึ้น

ปี พ.ศ 2556 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ จัดกิจกรรมให้มีตลาดนัดสีเขียวที่หอนาฬิกา กลางตัวเมืองอำนาจเจริญ แรกๆ ก็ขายไม่ค่อยได้ พอมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเมืองได้รับทราบมีสินค้าปลอดภัยจำหน่ายที่นี่ จนกระทั่งลูกค้าในเมืองรู้จักและให้การตอบรับดีมาก ก็เลยมีการส่งเสริม ขยาย ประชาสัมพันธ์ ชักชวนเชิญกลุ่มที่ทำอยู่แล้ว เข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน โดยมีกลุ่มใหญ่ที่จัดตั้งมาก่อน ภายใต้ชื่อโครงการ “โครงการข้าวสัจจะธรรมอำนาจเจริญ” กลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ IFOAM จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) ในโครงการของสำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

ปี พ.ศ 2558 สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนให้กับทางกลุ่ม ภายใต้ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์บ้านหนองเม็ก เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 และได้รับการสนับสนุนจากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 11 กรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรรูปแบบที่ 1 มีท่อถึงสูงบรรจุน้ำได้ 30 คิว วางท่อน้ำตามถนน 3,200 เมตร ผ่านที่ของเกษตรกรคนไหนก็ต่อมิเตอร์เข้าสวนเกษตรกรเอง สมาชิกทุกคนได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการดำเนินชีวิตจนเกิดผล ทางอำเภอเมืองอำนาจเจริญ ได้ขยายผลศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้กลุ่มมีความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ขยายพื้นที่ในการเพาะปลูก อย่างรวดเร็ว และได้ปรึกษากับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) กู้เงิน 3,000,000 บาท มาให้สมาชิกกู้เพื่อสร้างโรงเรือนปลูกผัก เริ่มแรกเรามีโรงเรือน 40 หลัง แบ่งหน้าที่กันทำงาน ส่งผักรอบแรก 200 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ เพิ่มเป็น 500 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ และเพิ่มขึ้นจนมาถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดอำนาจเจริญได้สนับสนุนโครงการน้ำเพื่อการเกษตรที่ใช้พลังงานโซล่าเซลล์เป็นตัวสูบน้ำขึ้นมาใช้ในการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ สนับสนุนโครงการตลาดเกษตรกร โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจำหน่ายผักอินทรีย์ที่ตลาดสีเขียว

ปี พ.ศ. 2561 สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ และคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ปัญหาภาคเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ (CoO) ได้จัดตั้งเป็นเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองอำนาจเจริญ ภายใต้ชื่อศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม เพื่อเป็นแหล่งอบรม/ถ่ายทอดความรู้ และให้บริการด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่

ปัจจุบัน กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็ก มีพื้นที่เพาะปลูกผักอินทรีย์ 150 ไร่ มีโรงเรือนทั้งหมด 85 หลัง ผลผลิตเฉลี่ย 1.5 - 2 ตันต่อสัปดาห์ เป็นจุดศึกษาดูงานและฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร โดยใช้ชื่อ ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์จังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน”

3. แนวความคิดในการพัฒนา

เมื่อปี พ.ศ. 2558 นายศุภชัย มิ่งขวัญ ได้มองเห็นปัญหาของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็กซึ่งมีคุณแม่ของภรรยาเป็นประธานกลุ่ม (นางจำปา สุวะไกร) ในลักษณะต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างขาย ขาดแหล่งจำหน่ายที่แน่นอน และมองเห็นความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็กที่มีการรวมกลุ่มกว่าระยะเวลา 10 ปี และที่สำคัญกลุ่มได้มีการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จึงได้อาสาเข้ามาทำการตลาดให้ โดยใช้ประสบการณ์จากการทำงานเป็นหัวหน้าคนงานคุม Form ที่ประเทศอิสราเอล 6 ปี ใช้หลักการ “ตลาดนำการผลิต” และการทำการเกษตรแบบรวมกลุ่มเพื่อมีอำนาจในการต่อรอง และที่สำคัญได้พาสมาชิกกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็กปรับเปลี่ยนวิธีคิด จากการผลิตแบบพอเพียงมาทำการผลิตเชิงพาณิชย์ จากอาชีพรองมาเป็นอาชีพหลัก เข้าถึงและยอมรับนวัตกรรมสมัยใหม่ จึงเป็นการเริ่มต้นใน “การปลูกผักอินทรีย์ในโรงเรือน” ซึ่งจะสามารถผลิตผักอินทรีย์ส่งตลาดได้ตลอดทั้งปี และผลผลิตมีคุณภาพ สวยงาม แตกต่างจากแหล่งผลิตอื่น

“การตลาด” ได้แสวงหาจากเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ทั่วประเทศ จนได้รับการแนะนำจากกลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์บ้านดอนสารเจ้า อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้พบกับแหล่งตลาดที่สำคัญที่เป็นผู้รวบรวมผลผลิตจัดส่ง ที่อ็อป ซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นจุดเริ่มต้นในการส่งผักจำหน่ายในตลาดชั้นสูงของทางกลุ่มฯ

ทางกลุ่มฯ ยังต้องการ “สร้างแบรนด์”

ของตนเอง ที่สื่อถึงแหล่งผลิตและกระบวนการผลิตผักอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนอง

เม็ก และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์จังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” จึงได้กำหนดชื่อ “ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร บ้านหนองเม็ก” ขึ้นเพื่อเป็น อัตลักษณ์ของแบรนด์สินค้าว่าถ้านึกถึงผักอินทรีย์ที่ผลิตด้วยวิถีธรรมชาติ ต้อง

มาที่จังหวัดอำนาจเจริญ และที่บ้านหนองเม็ก เท่านั้น

4. การดำเนินงานของกลุ่ม

ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม ภายใต้กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็ก และวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์บ้านหนองเม็ก จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับทางสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอำนาจเจริญ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 มีสมาชิก 21 ราย และมีสมาชิกปลูกพืชผัก จำนวน 15 ราย มีคณะกรรมการของวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

กิจกรรมหลัก : ในปี 2558 กลุ่มได้นำเทคโนโลยีการปลูกผักในโรงเรือนมาดำเนินการเป็นครั้งแรกจำนวน 40 โรงเรือน พื้นที่ประมาณ 100 ไร่ และได้ขยายโรงเรือนปลูกผักเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 85 โรงเรือน มีโรงเพาะกล้า โรงคัด/บรรจุผัก ซึ่งปัจจุบันการผลิตผักในโรงเรือนเป็นกิจกรรมหลักของกลุ่มโดยมีกำลังการผลิตเฉลี่ย 1.5 - 2 ตัน/สัปดาห์หรือประมาณ 7 ตัน/เดือน

กิจกรรมรอง : นอกจากการผลิตผักอินทรีย์แล้ว ทางกลุ่มยังผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างอื่นเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มความหลากหลายของสินค้า ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง ได้แก่

- 1) การผลิตข้าวอินทรีย์
- 2) การปลูกพืชหลากหลาย เช่น สมุนไพร ข้าวโพด ถั่วฝักยาว ไม้ผล เป็นต้น
- 3) การปลูกพืชขนาดใหม่ เช่น พุริณแดง มะม่วง เป็นต้น
- 4) การเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์
- 5) การเลี้ยงปลาอินทรีย์

การผลิตผักอินทรีย์ของศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติ ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. กระบวนการผลิต
2. การบริหารจัดการ
3. การตลาด

1. กระบวนการผลิต ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1.1 การเตรียมดิน

- ไถดิน แล้วตากแปลง 5-7 วัน
- ใส่ปุ๋ยหมัก อัตรา 500 กิโลกรัม/ไร่ ใส่โดโลไมต์ 25 - 50 กิโลกรัม/ไร่
- พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา หรือเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทิลิส (Bs) ลงในดิน จากนั้นจะใช้รถบดดินให้เข้ากัน
- ผักอายุครบ 15 วัน ใส่ปุ๋ยหมัก อัตรา 200 กิโลกรัม/ไร่
- เตรียมแปลง โดยแบ่งเป็นไร่ละ 4 แปลง

1.2 การเพาะเมล็ด

- เพาะเมล็ดในถาดหลุม ๆ ละ 1 เมล็ด จากนั้นนำไปวางในโรงเรือนเพาะชำและรดน้ำ
- หลังจากเมล็ดงอกได้ 15 วัน ทำการย้ายต้นกล้าลงดินปลูกในไร่ที่เตรียมแปลงไว้

1.3 การดูแลรักษา

- ให้น้ำในช่วงเช้าด้วยวิธีสเปรย์ การให้น้ำในฤดูหนาว จะให้น้ำ จำนวน 1 ครั้ง เฉลี่ย 1 โรงเรือน ใช้น้ำ 600-700 ลิตร/วัน และในฤดูร้อนการให้น้ำจะเพิ่มขึ้น เป็น 2 ครั้ง/วัน เฉลี่ย 1 โรงเรือน ใช้น้ำ 900-1,000 ลิตร/วัน

- หลังปลูกผักได้ 15 วัน ถอนหญ้าและใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในรอบที่ 2 ระหว่างนี้จะมีการสำรวจโรคและแมลงควบคู่กันไป

1.4 การเก็บเกี่ยวและกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว

- หลังจากปลูกผักได้ 30 - 45 วันจะเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยการเก็บจะเก็บช่วงเช้า เพื่อลดการหายใจของพืช

- เมื่อเก็บผักเสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีการขนส่งมายังโรงคัดแยก เพื่อทำการตัดแต่ง คัดขนาด และบรรจุลงในลัง ติดแท็กlot number เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ

- เมื่อบรรจุเสร็จนำผักเข้าห้องเย็นทันที (อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส) เพื่อลดการหายใจของพืช ป้องกันการเสียหาย

- การขนส่งผัก จะขนส่งด้วยรถที่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ ที่ 9 – 12 องศาเซลเซียส

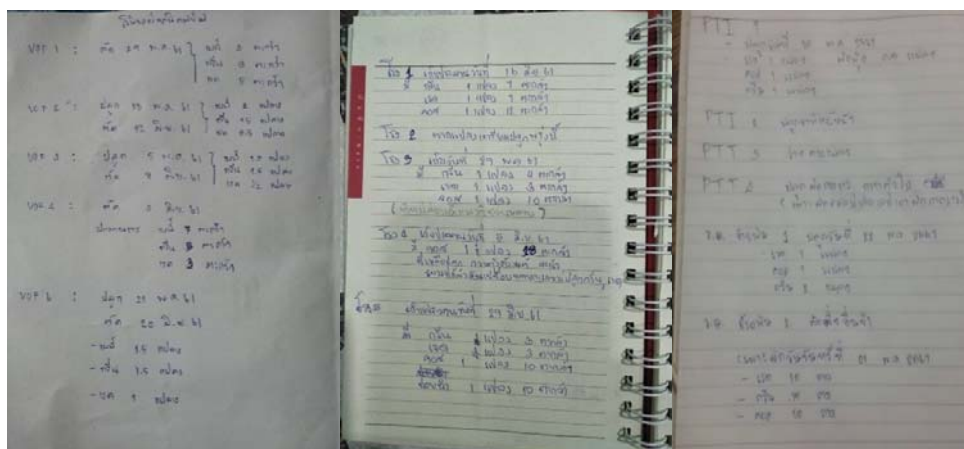

2. การบริหารจัดการ

2.1 การวางแผนการผลิต

- กำหนดพื้นที่การผลิต ว่าสามารถผลิตผักอะไรได้บ้าง และคำนวณผลผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้
- นำแผนการผลิตเสนอต่อลูกค้าเพื่อทำข้อตกลงการซื้อขาย
- นำแผนการผลิต ที่ทำข้อตกลงกับลูกค้ามาจัดโควต้าให้กับสมาชิกเพื่อผลิตผักส่งให้ได้กับความ

ต้องการของตลาด

2.2 การวางแผนกิจกรรมกลุ่ม

- เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะต้องผ่านการอบรมเรื่องมาตรฐานการผลิตสินค้าอินทรีย์ โดยศูนย์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และมีการฝึกปฏิบัติในแปลงเรียนรู้ตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนด

- มีการประชุมสมาชิกภายในกลุ่มเดือนละ 2 ครั้ง
 - การติดต่อสื่อสาร มีการสร้างไลน์กลุ่มเพื่อให้สมาชิกได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขในกรณี การเกิดการระบาดของโรคและแมลง รวมทั้งใช้เป็นช่องทางสื่อสารของสมาชิกในกลุ่ม

3. การตลาด

3.1 ฝักส่วนใหญ่จัดส่งให้ บริษัท เอสแอนด์บี ฟู้ดส์ซัพพลาย ซึ่งเป็นผู้รวบรวมส่งให้ Top Supermarket กระจายสินค้าทั้งในพื้นที่บริเวณชล และต่างจังหวัดเป็นการทำ Contract farming ระหว่างผู้ผลิตกับลูกค้า โดยใช้การตลาดนำการผลิต

3.2 ตลาดท้องถิ่นทุกวันพุธมีการจัดจำหน่ายผักที่ตลาดเขียวในอำเภอเมืองอำนาจเจริญจังหวัดอำนาจเจริญ

3.3 ตลาดต่างจังหวัดใกล้เคียงเช่นร้านบุญนิยมในจังหวัดอุบลราชธานี

3.4 ปัจจุบันกลุ่มได้เปิดจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในบริเวณศูนย์อาหารและเครื่องดื่มในอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (ตลาดครบเครื่องกิน ชิลช้อป) เพื่อเป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าอินทรีย์ให้กับชาวจังหวัดอำนาจเจริญและผู้สนใจทั่วไป

5. ผลการดำเนินงานและความสำเร็จ

จากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม ภายใต้กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็ก ได้ขยายกำลังการผลิตจากเดิมพื้นที่ 100 ไร่ โรงเรือนปลูกผัก 40 หลัง ส่งผักรอบแรก 200 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ ปัจจุบันขยายพื้นที่การเพาะปลูกเป็น 150 ไร่ โรงเรือนปลูกผัก 87 หลัง มีกำลังการผลิตเฉลี่ย 1.5 - 2 ตัน/สัปดาห์ หรือประมาณ 7 - 10 ตัน/เดือน สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนโดยการจ้างแรงงาน 35 คน ค่าตอบแทนวันละ 300 บาท นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองเม็กยังขยายเครือข่ายเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมปลูกผักอินทรีย์ และเป็นการเพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยมีกลุ่มเครือข่ายที่สำคัญ ดังนี้

เครือข่ายภายในจังหวัดอำนาจเจริญ

1. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านโคกกลาง ตำบลนาเวียง อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ
2. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านโนนขี้เหล็ก ตำบลนาหว้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
3. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านคำพระ ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
4. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองไฮน้อย ตำบลหนองข่า อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

เครือข่ายภายนอกจังหวัดอำนาจเจริญ

- สหกรณ์เกษตรกรอินทรีย์อุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ความสำเร็จ

1. สินค้าเกษตรอินทรีย์ได้รับรองมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand (มกษ.) และ IFOAM (มกท.) มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด
2. ทำให้คนรุ่นใหม่ในพื้นที่กลับมาทำการเกษตรแบบสมัยใหม่
3. สมาชิกมีรายได้ที่มั่นคง
4. สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกรในชุมชน
5. ได้รับการจัดตั้งเป็นเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองอำนาจเจริญ ภายใต้ชื่อ ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร ไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

6. ปัญหาอุปสรรค

1. การปรับเปลี่ยนแนวความคิดของเกษตรกรในชุมชน ให้เข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรอินทรีย์ และการเกษตรสมัยใหม่ มีความยากและต้องใช้ระยะเวลาให้เห็นผลเชิงประจักษ์
2. การขยายจำนวนสมาชิกและพื้นที่เพาะปลูก ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ที่ต้องมีการลงทุนที่สูง จึงทำให้เกษตรกรที่มีทุนน้อยไม่สามารถผลิตผักส่งทางกลุ่มได้
3. ปริมาณน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการเพิ่มกำลังการผลิต
4. ขาดแคลนไฟฟ้าซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำการเกษตรสมัยใหม่
5. การคมนาคมไม่สะดวกต่อการขนส่งสินค้าเกษตร และการเดินทางเข้ามาศึกษาดูงานของเกษตรกรที่สนใจ
6. ขาดเงินทุนสำรองที่ใช้ในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับสมาชิกและใช้ในการรวบรวมสินค้าเกษตรส่งจำหน่าย
7. ขาดกองทุนในการพัฒนาต่อยอดเพื่อเป็นศูนย์การศึกษาวิจัยและการพัฒนา (Research and Development : R&D)

7. การพัฒนาต่อยอดในอนาคต

1. ขยายกำลังการผลิตเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และขยายตลาดจนถึงการส่งออก
2. พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์สมัยใหม่
3. เป็นศูนย์การศึกษาวิจัยและการพัฒนา (Research and Development : R&D) ด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์สมัยใหม่

4. พัฒนาการปลูกพืชอินทรีย์ให้หลากหลายเพื่อเป็นสินค้าเกษตรอินทรีย์พืชใหม่ในอนาคต โดยใช้หลักการพีเลี้ยงน้อง ซึ่งปัจจุบันใช้พืชผักอินทรีย์เป็นต้นทุนในการปลูกและบำรุงรักษาพืชอื่น อาทิ เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด กาแฟ เป็นต้น

5. เป็นแหล่งผลิตเมล็ดผักอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand (มกษ.) และ IFOAM (มกท.) มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

6. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแลนด์มาร์ก (landmark) การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดอำนาจเจริญ และพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ

8. ประวัติผู้นำกลุ่ม

1) นางจำปา สวะไกร ตำแหน่ง ประธานศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม

ประวัติ

ชื่อ : นางจำปา สวะไกร

อายุ : 46 ปี

ภูมิลำเนา : 106 หมู่ 5 ตำบลคึมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000

ประวัติการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 6

ประวัติการทำงานเกษตร :

ปี พ.ศ. 2533 - แต่งงานแล้วเริ่มทำการเกษตร เป็นเกษตรกร ปลูกผัก - ทำนา - ทำไร่ ทำ
การเกษตร

จุดเปลี่ยน : เริ่มจากการปลูกผักสารเคมีแล้วป่วยเป็นโรคไขมันพอกตับระยะรุนแรง และต้องรักษาตัวอยู่
โรงพยาบาล 4 ปี จึงหยุดทำการเกษตรเกษตร ขายผักที่ตลาด

ปี พ.ศ. 2556 - รู้จักกับหมอเขียว แพทย์ทางเลือกกินสมุนไพร ปลูกทุกอย่างที่กินได้ 6 เดือนหาย
เริ่มต้นทำเกษตรอินทรีย์เพียง 3 คน ขายผักที่ตลาดสี่ข้าวสวนสาธารณะมิ่งมงคล (หอ
นาฬิกา) มีโรงเรือน 1 หลัง

ปี พ.ศ. 2558 - เริ่มสร้างโรงเรือนเพิ่มขึ้น และได้บุตรชาย (นายศุภชัย มิ่งขวัญ) เข้าพัฒนาต่อยอดและ
หาตลาดเข้ามารับซื้อ ตลอดจนนำประสบการณ์ องค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่ได้จาก
การทำงานที่ประเทศอิสราเอล มาใช้พัฒนาจนถึงปัจจุบัน

2) นายศุภชัย มิ่งขวัญ ตำแหน่ง ฝ่ายการตลาด

ประวัติ

ชื่อ : นายศุภชัย มิ่งขวัญ (ป้อม)

อายุ : 33 ปี

ภูมิลำเนา : 125 หมู่ 16 ตำบลนาจิก

อำเภอพิบูลมังสาหาร

จังหวัดอุบลราชธานี

การศึกษา :

- ปี พ.ศ. 2546 - ปวช. สาขา สัตว์ศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
อุบลราชธานี
- ปี พ.ศ. 2548 - ปวส. สาขาพืชศาสตร์ (ทวิภาคี ไทย – อิสราเอล) ฝึกงานที่ประเทศอิสราเอล
11 เดือน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
- ปี พ.ศ. 2557 - ปริญญาตรี สาขาส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ (มสธ.)

ประวัติการทำงาน :

- ปี พ.ศ. 2550 - 2556 - ทำงานเป็นหัวหน้าคนงานคุม Form ที่ประเทศอิสราเอล 6 ปี ควบคุมการ
ผลิตการ จัดการฟาร์ม จนถึง การเก็บเกี่ยวส่ง Packing House Moshov
En yahav
- ปี พ.ศ. 2556 - ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการ 1 ไร่ 1 แสนของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร 5 เดือน
- ปี พ.ศ. 2557 - ทำงานลูกจ้างอาจารย์จำเนียร สารณาด หัวหน้าวิทยากร, ผู้จัดการภาค
อีสาน ทำหน้าที่ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
- ปี พ.ศ. 2557 - ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฟาร์ม ที่ไร่ออนซอน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
เกี่ยวกับจัดการพื้นที่ให้เป็นฟาร์มอินทรีย์ 1 ปี

- ปี พ.ศ. 2558 - กลับมาทำฟาร์มกับภรรยาที่บ้านหนองเม็ก โดยการรวมกลุ่มทำการตลาดผักอินทรีย์โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต และอาศัยประสบการณ์ องค์กรความรู้ และเทคโนโลยี จากประเทศอิสราเอล โดยให้นิเวศการจัดการ การผลิตแบบกลุ่ม
- ปี พ.ศ. 2561 - ก่อตั้งศูนย์ศูนย์เรียนรู้ผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติไร่ภูตะวัน ออร์แกนิก ฟาร์ม เพื่อให้เป็นต้นแบบในการผักอินทรีย์เมืองธรรมชาติแห่งแรกของจังหวัดอำนาจเจริญ พัฒนาตามวิสัยทัศน์จังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมชาติ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน”

สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าหวน

สำนักงานหอพรรณไม้

สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน เป็นห้องเรียนธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านพืชพรรณ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยวทั่วไป สามารถเข้าไปเรียนรู้ ศึกษาวิจัย และพักผ่อนหย่อนใจ หรือเข้าไปจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และจิตสำนึก ในการดูแลรักษาทรัพยากรอันมีค่าของประเทศ ให้คงอยู่ อำนวยประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม แก่สาธารณชนอย่างยั่งยืน ตลอดไป

สภาพพื้นที่ ประกอบไปด้วย ป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง ป่าทามริมลำห้วย และแปลงปลูกรวบรวมพรรณไม้ชนิดต่างๆ บนพื้นที่จำนวน 1,540ไร่ ของป่าสงวนแห่งชาติป่าดงฟ้าห่วน ครอบคลุมพื้นที่บ้านหนองมะเขือ หมู่ 7 และบ้านหนองบัว หมู่ 13 ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจุบัน ได้ถูกจัดให้อยู่ในประเภทแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

มีการปลูกรวบรวมพรรณไม้ไว้ หลากหลายชนิด และมีการจัดสถานที่ให้เหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการพักผ่อนหย่อนใจ แก่ประชาชนทั่วไป

แหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ

1. ผืนป่ายางนาธรรมชาติ ที่มีต้นยางนา เป็นไม้เด่นขึ้นกระจายทั่วพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์
2. แหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพร และสถานที่เข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ เนตรนารี
3. พื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ บริเวณริมลำห้วยแจระแม

ภาพผืนป่ายางนา และแหล่งพักผ่อนริมลำห้วยแจระแม ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน

ผืนป่ายางนาขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถพบเห็นต้นยางนาขึ้นเป็นกลุ่มผืนป่าขนาดใหญ่ ได้แห่งเดียว ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงฟ้าห่วน ซึ่งส่วนหนึ่งของผืนป่าสวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน ซึ่งไม่ยางนา ถือได้ว่าเป็นพญาไม้ แห่งเอเชียอาคเนย์ อันเป็นชนิดไม้ที่มีค่าทางวิวัฒนาการความเป็นอยู่ของชนชาติไทยมาแต่โบราณกาล และมีความสำคัญในประวัติศาสตร์ของชาติ กล่าวคือ เป็นต้นไม้ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ มิให้สูญพันธุ์ ตลอดจนเป็นพรรณไม้มงคลที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานให้เป็นพรรณไม้มงคลประจำจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2547 เป็นต้นมา

ภาพใบ ดอก ผล ของต้นยางนา

สัตว์ป่าขนาดเล็กในพื้นที่

ประวัติความเป็นมาของสวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน

สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน ตั้งอยู่บนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงฟ้าห่วน ในท้องที่ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เดิมทีมีชื่อว่าสวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ดงฟ้าห่วน) ได้รับการจัดตั้งเป็นสวนพฤกษศาสตร์ ลำดับที่ 5 ของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2532 เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงฟ้าห่วน โดยการอนุรักษ์ผืนป่าธรรมชาติดั้งเดิม และมีการนำพรรณไม้ชนิดต่างๆ มาปลูกรวบรวม ไว้เป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ ตามหลักอนุกรมวิธาน สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพืชพรรณ สำหรับการศึกษาวิจัย เผยแพร่ความรู้ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แก่นักเรียน นักศึกษา และนักวิจัย และประชาชนทั่วไป

ในสมัยแรกเริ่ม เมื่อปี พ.ศ. 2523 กรมป่าไม้ ได้จัดตั้งพื้นที่แห่งนี้ เป็นสถานียทดลองปลูกไม้ยูคาลิปตัส ไม้กระถินณรงค์ สนทะเล ช่อ และนนทรี ชี้เหล็ก และก้ามปู

ในปี พ.ศ. 2524 ได้จัดตั้งเป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์กรรมไม้ยางนาในป่าธรรมชาติ

ในปี พ.ศ. 2527 ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นสวนรุกขชาติดงฟ้าห่วน เพื่อให้มีการดูแล ปลูกรวบรวมพรรณไม้เพื่อการเรียนศึกษาเรียนรู้ และพักผ่อนหย่อนใจ และด้วยการที่มีพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ผืนใหญ่ จึงได้รับปรับเปลี่ยนเป็นสวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือดงฟ้าห่วน

ในปี พ.ศ.2557 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ปรับเปลี่ยนชื่อสวนพฤกษศาสตร์ให้กระชับและสอดคล้องตามเอกลักษณ์ของพื้นที่ โดยให้ใช้ชื่อว่า “สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน”

ดงฟ้าห่วน เป็นภาษาอีสาน หมายถึง ป่าดง ที่มีเสียงฟ้าร้องก้องดังกังวานในผืนป่าใหญ่ ที่ชาวบ้านในอดีตเรียกขานผืนป่าแห่งนี้

โครงการป่าในเมือง “สวนป่าประชารัฐ เพื่อความสุขของคนไทย”

โครงการป่าในเมือง “สวนป่าประชารัฐ เพื่อความสุขของคนไทย” ตามนโยบายของรัฐบาล ที่ได้มอบให้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการคืนความสุขให้กับประชาชน โดยพลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ภายใต้นโยบาย “รัฐได้ป่า ประชาได้ประโยชน์” เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาธรรมชาติ ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ ตลาดชุมชน และดนตรีในสวน ให้ประชาชนได้เข้ามาใช้พื้นที่ป่าที่มีอยู่ในเมืองด้วยความสุขใจ

ปัจจุบันป่าดงฟ้าห่วน พื้นที่ 3,400 ไร่ เป็นพื้นที่ในโครงการป่าในเมือง โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ดูแลพื้นที่ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน สังกัด

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช , สถาบันวนวัฒนวิจัยอุบลราชธานี สังกัดกรมป่าไม้ และสวนสัตว์อุบลราชธานี สังกัดองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

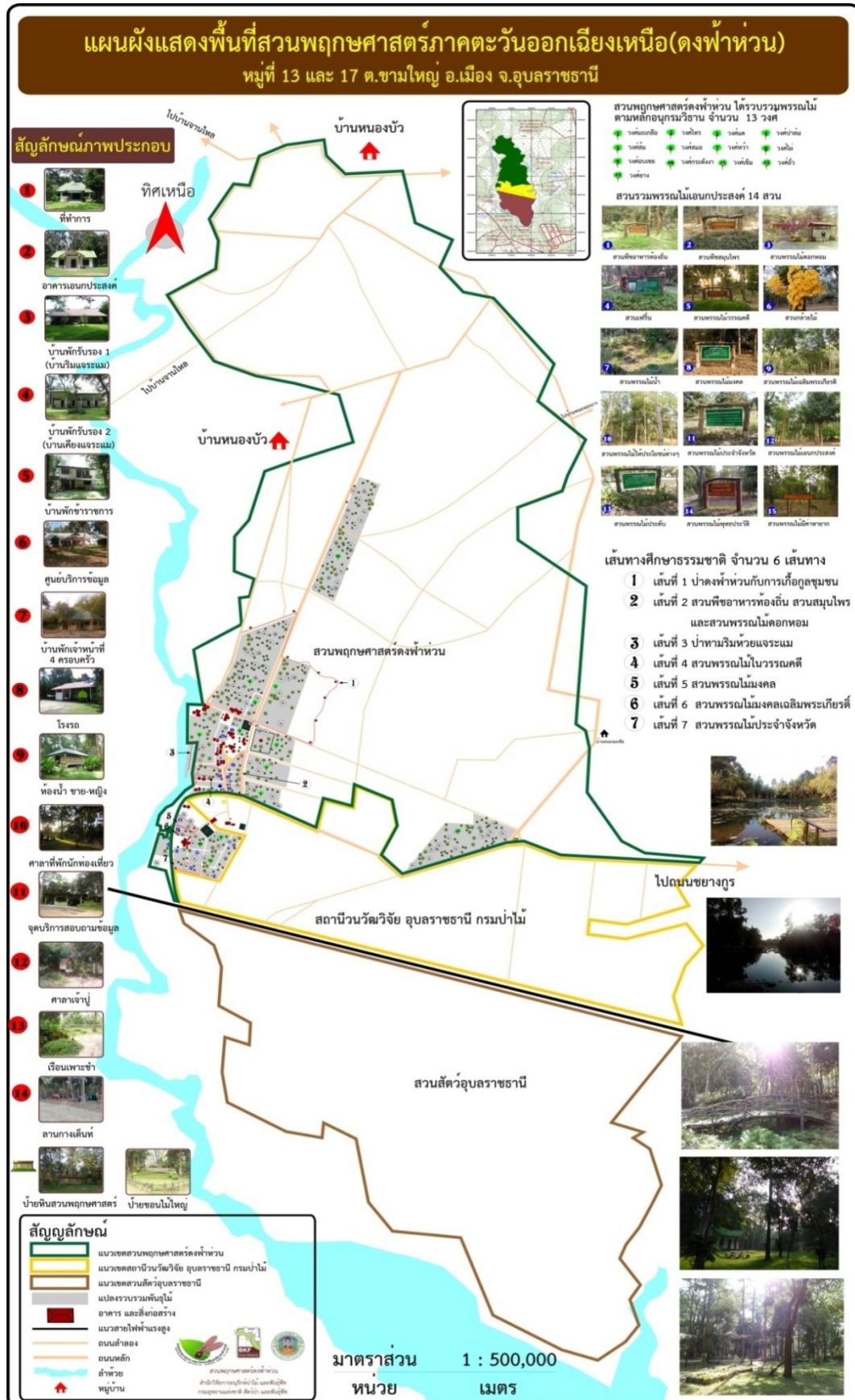
สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน ได้รับการจัดตั้งให้เป็นป่าในเมือง ลำดับที่ 9 ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่ 1,540 ไร่ มีการจัดการตามวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาวิจัยด้านพืชพรรณไม้ และบริการสถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ให้กับนักเรียน นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปเข้าใช้ประโยชน์ในลักษณะพื้นที่สาธารณะ ห้องเรียนธรรมชาติ

การเดินทาง ถนนสาย 212 ถนนสายอุบลราชธานี – อำนาจเจริญ ห่างจากปากทางบ้านห้วยคุ่มประมาณ 5 กิโลเมตร

สถานที่ติดต่อ สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน บ้านหนองมะเขือ ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 088 5951252

ภาพจาก Google earth ปี ๒๕๕๔
แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน จ.อุบลราชธานี

สวนสัตว์อุบลราชธานี

องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ประวัติความเป็นมา

องค์การสวนสัตว์ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติดงฟ้าห่วน จำนวน ๑,๒๑๗ ไร่ ในการดำเนินการจัดตั้งเดิมชื่ออุทยานสัตว์ป่าอุบลราชธานี จากนั้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2556 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานชื่อเป็น สวนสัตว์อุบลราชธานี มีภารกิจหลักด้านการอนุรักษ์ เพาะขยายพันธุ์ การศึกษา วิจัยและให้บริการด้านสวนสัตว์ เปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนดงฟ้าห่วน เลขที่ 112 ม. 17 ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จากสภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ภายในพื้นที่จึงได้กำหนดแนวความคิดในการออกแบบโครงการให้สอดคล้องสภาพพื้นที่โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่แก่องค์การสวนสัตว์จึงได้วางเรื่องราวความคิดที่เป็นจุดสำคัญในการกำหนดรูปแบบการดำเนินการที่เป็นอัตลักษณ์ของตัวเองคือ Jungle park เป็นการนำสวนสัตว์ (Zoo) เข้ามาผสมผสานกับป่าไม้ภายในพื้นที่โดยใช้การอนุรักษ์และหาประโยชน์จากสภาพผืนป่าแบบธรรมชาติและรอบคอบไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่าและลดการทำลายสภาพพื้นที่เดิมให้มากที่สุดในการบริหารจัดการเป็นไปในรูปแบบสวนสัตว์เชิงอนุรักษ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Zoo) และอยู่ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อพ.สธ.

2. วิสัยทัศน์ (Vision)

"เป็นผู้นำด้านการอนุรักษ์และแหล่งเรียนรู้ชีวิตสัตว์ป่าในระดับสากล"

3. พันธกิจ (Mission)

- ชะลอวิกฤติการสูญพันธุ์ของสัตว์ป่า โดยการจัดและสนับสนุนการดำรงพันธุ์สัตว์ป่าและการนำคืนสู่ธรรมชาติ
- ยกระดับการบริหารจัดการการดูแลสัตว์ป่านอกถิ่นอาศัยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลทั้งด้านสุขภาวะกายภาพ และการบริหารจัดการ
- จัดแสดงพันธุ์สัตว์เพื่อการนันทนาการ และสร้างความตระหนัก การมีส่วนร่วมอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า

- เป็นตัวแทนของประเทศในด้านการอนุรักษ์ พันธุ์ และป้องกันการสูญเสียวัตถุหายากสัตว์ป่านอกถิ่นอาศัย
- พัฒนางค์ประกอบทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของสวนสัตว์ให้มีมาตรฐาน

4. การรับรองมาตรฐานระบบบริหารงาน

สวนสัตว์อุบลราชธานี ได้รับรองระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001:2015 การดำเนินงานด้านอนุรักษ์ คำนึงถึงสัตววิทยาการสัตว์ป่า การบริการด้านสวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และมีความมุ่งมั่นเพื่อเข้าสู่ การรับรองระบบมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2015 เพื่อให้เป็นสวนสัตว์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นต่อไปอย่างต่อเนื่องและได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานของWAZAด้านการจัดการสวัสดิภาพสัตว์และอยู่ ระหว่างการเตรียมความพร้อมรับการตรวจประเมินมาตรฐานสำนักงานสีเขียว GREEN OFFICE

5.รูปแบบแนวคิดการจัดการสวนสัตว์ (Theme) เป็น ๒ ส่วนสำคัญ คือ

๑. อาณาจักรของสัตว์ (Animals Domain)

เป็นการจัดแสดงสัตว์แบบเป็นธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของสัตว์ทุกชนิดที่จะนำมาจัดแสดง ตลอดจนแหล่งที่มาของอาหารที่ถูกหลักโภชนาการรวมถึงการกำหนดประชากรสัตว์ที่มีปริมาณที่เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่โดยแบ่งออกเป็นการจัดแสดงสัตว์แบบในกรงเลี้ยงและปล่อยแบบธรรมชาติตลอดจนใช้แนวความคิดในการจัดแสดงสัตว์แบบผสมผสาน (Mix Exhibit Zone) เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมจัดแบ่ง ออกเป็น5โซนแสดง ประกอบด้วย

- 1.โซนจัดแสดงสัตว์กับไทย -ต่างประเทศ เช่น กวางป่า ละอง ละมั่งบาราซิง นิลกาย และอื่นๆ
- 2.โซนจัดแสดงอาณาจักรนกล่าเช่น สิงโตขาว เสือโคร่งอินโดจีน เสือด่า เสือดำ และอื่นๆ
- 3.โซนจัดแสดงชะนี เช่น ชะนีมือขาว ชะนีมงกุฎ และอื่นๆ
- 4.โซนจัดแสดงสัตว์ทุ่งแอฟริกาเช่น ยีราฟ ม้าลาย นกกระจอกเทศ สคิมิดาร์ ฮอแรน ออริกซ์ และอื่นๆ
- 5.โซนจัดแสดงสัตว์ขนาดเล็ก(Mini Zoo) เช่น จิงโจ้ เม่น เต่าซูคาต้าลัฟลีเมอร์ม้าแคะ และอื่นๆ

๒. ส่วนบริการนักท่องเที่ยวและรูปแบบการให้บริการชมสัตว์3 รูปแบบ (Human Zone/Human Station)

เป็นการกำหนดรูปแบบการเที่ยวชมสวนสัตว์แบบเคารพสิทธิของสัตว์ให้มากที่สุดโดยไม่อนุญาตให้ นักท่องเที่ยวนำรถส่วนตัวเข้าชมสัตว์ภายในพื้นที่ชมสัตว์ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมสัตว์ได้ด้วย 3 รูปแบบ คือ นั่ง รถพ่วง บริการรถกอล์ฟ และล่าสุดได้เปิดให้บริการปั่นชมสัตว์ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถปั่นจักรยานชมสัตว์อย่าง เพลิดเพลิน ท่ามกลางบรรยากาศที่อุดมสมบูรณ์ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทบวงกรมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ให้เส้นทางปั่นจักรยานสวนสัตว์ – ป่าในเมือง(ป่าประชารัฐ)

6. การดำเนินกิจกรรมตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ที่ดำเนินการไปแล้ว)

- 1.โครงการขยายสานฝัน ปันน้ำใจ เพื่อโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นการติดตั้งจุดรับบริจาคขยะ-จุดคัดแยกขยะเพื่อส่งต่อไปให้กับโรงเรียนที่ด้อยโอกาสในเขตชายแดนและมีชุดถังคัดแยกขยะ มีการให้ความรู้การคัดแยกขยะ
2. กิจกรรมกระต๊อบรักษ์โลก
3. มีกิจกรรมการปลูกป่าในวันสำคัญต่างๆ และการร่วมปลูกป่ากับหน่วยงานภายนอก

7.ภารกิจหลักที่สำคัญของสวนสัตว์อุบลราชธานี

1. ด้านการอนุรักษ์ เพาะขยายพันธุ์ วิจัย ได้มีการรวบรวมพันธุ์สัตว์ป่ายากและใกล้สูญพันธุ์นำมาเพาะเลี้ยง โดยปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 79 ชนิดจำนวนสัตว์ทั้งหมด 476 ตัวและสมาชิกใหม่ล่าสุด คือ ซิมิต้าฮอน ออริก 3 ตัว ซึ่งเป็นสัตว์ทุ่งแอฟริกาและกำลังดำเนินโครงการเพาะขยายพันธุ์ละมั่งสายพันธุ์ไทยที่ใหญ่ที่สุดในโลก

2. ด้านการให้การศึกษาโดยฝ่ายการศึกษามีภารกิจหลักด้านแผนงานนำนักเรียนเข้าเรียนรู้ในสวนสัตว์ โดยในปีงบประมาณ 2561 มีนักเรียนเข้ามาศึกษาเรียนรู้เกือบ 100,000 คน มี 2 ประเภทกิจกรรมด้วยกันคือ ประเภทไป-กลับ 1 วัน และ ประเภทค่ายพักแรม 2 วัน 1 คืนและมีกิจกรรมพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อาทิ การประชุมเชิงปฏิบัติการครูเพื่อจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ระดับปฐมวัยระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับกศน. ระดับอาชีวศึกษา และระดับปริญญาตรี และกิจกรรมอื่นๆ เช่น อาสาสมัครสวนสัตว์ (ZOO VOLUNTEER) สวนสัตว์ผู้ชมชน (OUTREACH) กิจกรรมกูรูสวนสัตว์ กิจกรรมเยาวชนรักพงษ์ไพร และการตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิของสภาการศึกษา และอื่นๆ

8. กิจกรรมและการบริการ

1. ทุ่งดอกเทียน ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยแห่งเดียวในโลก ช่วงเทศกาลเข้าพรรษาประจำปี 2561
2. FEEDING SHOW ชมพฤติกรรมกล่าอาหารของกลุ่มสัตว์นักล่า
3. ENRICHMENT กิจกรรมการส่งเสริมพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์ป่า
4. การแสดงโชว์ความสามารถสัตว์
5. คาวบอยไทบ้าน อีสานคันทรี่(ขี่ม้าชมสวน อาชาบำบัด รถม้ารักษ์โลก)
6. กิจกรรมการให้อาหารสัตว์
7. กิจกรรมค่ายเยาวชน

8. กิจกรรมค่ายลูกเสือ

8.การบริการที่พัก และการจัดประชุมสัมมนา

9.ติดต่อสอบถาม

สวนสัตว์อุบลราชธานี เลขที่ 112 ม. 17 ตำบล ขามใหญ่ อำเภอ เมือง จังหวัดอุบลราชธานี

Website : www.ubon.zoothailand.org Facebook สวนสัตว์อุบลราชธานีubon zoo

โทร 045-252-761/08๗-239-6611 แฟกซ์ 045-252-762

เปิดให้บริการทุกวัน 08.00 – 18.00 น.

ประวัติความเป็นมาของเทียนพรรษาเมืองอุบลฯ

พรรษา คือ ช่วงระยะเวลา 3 เดือนในฤดูฝนที่พระภิกษุสงฆ์จะต้องปฏิบัติธรรมอยู่วัดใดวัดหนึ่งโดยตลอดจะไปค้างคืนที่วัดอื่นไม่ได้ ข้อห้ามที่ให้พระอยู่วัดใดวัดหนึ่งตลอด 3 เดือนนี้ เพราะฤดูฝนเป็นฤดูเพาะปลูก ข้าวกล้าพืชผลของชาวบ้านกำลังเขียวขจี ถ้าพระออกเดินทางในฤดูนี้จะไปเหยียบย่ำข้าวกล้าพืชผลของชาวบ้านเสียหายได้ พระพุทธเจ้าจึงได้บัญญัติให้พระภิกษุสงฆ์หยุดเข้าพรรษาหรือหยุดพักฝน 3 เดือนไม่ให้จาริกเดินทางไปค้างคืนที่อื่นๆ (เข้าพรรษาแปลว่าพักฝน) การเข้าพรรษาจึงมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลหรือตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้า

☒ วันเข้าพรรษา คือ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ตามปฏิทินจันทรคติหรืออยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคมแล้วนับไปอีก 3 เดือนก็จะเป็นวันออกพรรษา ซึ่งจะตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 หรืออยู่ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี เมื่อพระต้องหยุดพักฝนหรือหยุดเข้าพรรษาทำให้พระมีเวลาศึกษาหาความรู้โดยเฉพาะการอ่านหนังสือ เวลาอ่านหนังสือให้เข้าใจและจดจำได้ดีที่สุดคือเวลากลางคืน ซึ่งเป็นช่วงที่เงียบสงบทำสมาธิได้ง่าย ในสมัยก่อนยังไม่มีไฟฟ้าเวลาพระจะอ่านหนังสือจึงจุดเทียน เมื่อชาวบ้านทราบจึงทำเทียนไปถวายพระ โดยเฉพาะการถวายในวันเข้าพรรษา ซึ่งถือว่าได้บุญกุศลมากยิ่งนัก นั่นก็จะทำให้ชีวิตของผู้ถวายมีความสุขสบาย สว่างไสว ไม่มีมืดมน หรืออีกนัยหนึ่งเป็นผู้มีปัญญา มีความรู้ เฉลียวฉลาดนั่นเอง ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Bright การถวายเทียนแด่พระในวันเข้าพรรษาจึงเป็นประเพณีของชาวพุทธมาแต่โบราณกาลนับเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แต่ในปัจจุบันชาวบ้านสมัยใหม่จะนิยมถวายหลอดไฟฟ้าแทน เพราะมีความสว่างมากกว่าเทียน ใช้งานง่าย สะดวก และได้บุญกุศลมากเช่นกัน

➡ ชาวอุบลฯ ก็เหมือนกับชาวพุทธทั่วไป เมื่อถึงวันเข้าพรรษาจะนำเทียนไปถวายพระ ในสมัยก่อนยังไม่มีเทียนสำเร็จรูปขาย ชาวบ้านจะใช้ขี้ผึ้งซึ่งได้จากรังผึ้งมาต้มให้ละลายแล้วเอาฝ้ายที่จะทำเป็นไส้เทียนจุ่มลงไปบนน้ำผึ้งที่ละลายนั้น ปล่อยให้เย็นพอที่จะเอามือคลึงให้ขี้ผึ้งโอบล้อมไส้เทียนให้เต็ม (วิธีการแบบนี้ชาวอุบลฯ เรียกว่า “พันเทียน”) จากนั้นนำมาตัดตามขนาดที่ต้องการ เสร็จเรียบร้อยก็จะเป็นเทียนที่พร้อมนำไปถวายพระได้ การนำเทียนไปถวายพระของชาวอุบลฯ ในสมัยก่อน ไม่ได้มีการแห่แหนหรือการประกวดประชันกันอย่างทุกวันนี้ เป็นแต่เพียงการถวายเทียนพร้อมกับเครื่องไทยธรรมไทยทานอื่นๆ รับศีลรับพรจากพระ

แล้วก็กลับบ้าน สาเหตุที่การถวายเทียนจะต้องมีการแห่แหนและมีการประกวดประชันอย่างทุกวันนี้ เล่ากันว่าเริ่มมีขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อครั้งที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงสรพลธิประสงศ์ ได้เป็นข้าหลวงใหญ่มาปกครองมณฑลลาวทวาย ซึ่งมีที่ตั้งมณฑลอยู่ที่เมืองอุบลฯ ได้เห็นการบาดเจ็บล้มตายของชาวบ้านจากงานประเพณีบุญบั้งไฟ ซึ่งมีทั้งบาดเจ็บล้มตายเพราะบั้งไฟระเบิดหรือตกใส่บ้านเรือน หรือบาดเจ็บล้มตายเพราะการทะเลาะวิวาทตีรันฟันแทง เพราะความเมาในสุรา หรือบางครั้งเพราะการละเล่น โกลนตมที่สนุกสนานเกินเลย หรือการละเล่นตูกดาไม้ในท่าทางร่วมเพศตามแบบฉบับของงานบุญบั้งไฟ เรื่องต่างๆ เหล่านี้พระองค์ท่านทรงเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ดีไม่งาม จึงให้ยกเลิกการจัดงานบุญบั้งไฟและให้เปลี่ยนเป็นการแห่เทียนพรรษาแล้วนำไปถวายพระแทน

➡ เทียนพรรษา ในสมัยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงสรพลธิประสงศ์นั้นจะเป็นการทำเทียนร่วมกันของชาวบ้านในแต่ละคุ้ม (คุ้ม คือ กลุ่มชุมชนเล็กๆ ของชุมชนใหญ่ ในแต่ละหมู่บ้านจะมีหลายคุ้ม) โดยการนำขี้ผึ้งมารวมกัน ต้มให้ละลายแล้วเทใส่เบ้าหลอม ตกแต่งให้สวยงามแล้วใส่คานหามหรือบรรทุกใส่เกวียน นำเข้าขบวนแล้วแห่ไปรวมกันที่หน้าศาลากลางมณฑล เมื่อทุกคุ้มมารวมพร้อมกันแล้ว พระองค์จะประทานรางวัลให้กับคุ้มที่ทำต้นเทียนได้สวยงาม เสร็จแล้วจะให้จับสลากว่าคุ้มไหนจะถวายเทียนวัดอะไร เมื่อรู้ว่าจะไปถวายวัดอะไรแล้วแต่ละคุ้มก็จะแห่แหนไปถวายวัดนั้น การแห่เทียนพรรษาจึงเริ่มมีตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

การทำเทียนพรรษาของชาวบ้านแต่ละคุ้มในระยะแรกนี้ จะเป็นเทียนที่สามารถจุดใช้งานได้จริง มีขนาดเท่ากับต้นไผ่ (เพราะใช้ต้นไผ่เป็นเบ้าหลอม) บางคุ้มก็จะเท่ากับต้นกล้วย แล้วแต่ว่าคุ้มไหนจะหาเบ้าหลอมและหาขี้ผึ้งได้มากน้อยแค่ไหน ผิดต้นเทียนจะเรียบมัน ไม่มีลวดลาย แต่จะแต่งต้นเทียนโดยใช้กระดาษสีติดเป็นเส้นหรือเป็นลวดลาย แล้วนำมาพันรอบต้นเทียนหรือติดกับต้นเทียนเป็นกลุ่มลวดลายต่างๆ บางคุ้มก็จะใช้วิธีนำเทียนเล่มเล็กๆ มามัดรวมกันให้เป็นเทียนต้นใหญ่ หรือบางครั้งประหยัดเงินค่าเทียนก็จะใช้ไม้กล่มๆ หรือไม้เสาทำเป็นแกนแล้วนำเทียนมัดรอบแกนเสา ตกแต่งด้วยกระดาษเพื่อไม่ให้เห็นเชือกที่มัด (วิธีนี้เริ่มขึ้นเมื่อมีเทียนสมัยใหม่และมีขายทั่วไปแล้ว จึงเป็นการประหยัดเวลาเพราะไม่ต้องต้มขี้ผึ้ง)

➡ เมื่อเวลาผ่านไปหลายปีประกอบกับการแข่งขันให้รางวัล คุ้มที่ตกแต่งต้นเทียนได้สวยงามแปลกแตกต่างไปจากต้นเทียนคุ้มอื่น จึงมักจะได้รับรางวัลชนะเลิศอยู่เสมอ การประดับตกแต่งต้นเทียนแบบใหม่ๆ จึงเกิดขึ้น นั่นก็จากเดิมที่ใช้กระดาษติดเป็นลวดลายต่างๆ ก็เปลี่ยนเป็นการใช้ขี้ผึ้งหล่อลวดลายจากแบบพิมพ์ก่อนแล้วจึงนำไปติดที่ต้นเทียน ซึ่งจะทำให้ต้นเทียนมีความสวยงามกว่าติดด้วยกระดาษ ต้นเทียนคุ้มที่ตกแต่งแบบนี้จึงมักจะได้รับรางวัลชนะเลิศ

อยู่เสมอๆ เช่นเดิม เมื่อเวลาผ่านไปอีกหลายปี การตกแต่งแบบติดพิมพ์ด้วยเทียนก็ซ้ำซากจำเจ กลุ่มที่อยากชนะจึงต้องหาวิธีตกแต่งต้นเทียนที่แปลกแตกต่างออกไป การแกะสลักลงไปบนเนื้อต้นเทียนให้เป็นรูปและลวดลายต่างๆ จึงเกิดขึ้น และกลุ่มที่จัดทำแบบนี้ก็ได้รับชัยชนะ เมื่อการตกแต่งต้นเทียนให้สวยงามมีวิธีการแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการแบ่งประเภทต้นเทียนและให้มีรางวัลชนะเลิศแต่ละประเภทเกิดขึ้น ต้นเทียนในเวลาต่อมาจึงมีสองแบบ คือ แบบติดพิมพ์และแบบแกะสลัก

✚ อย่างไรก็ตามทั้งสองแบบก็ยังเป็นแต่เพียงต้นเทียนอย่างเดียว ไม่มีองค์ประกอบอื่นมากมายนัก โดยเฉพาะฐานต้นเทียนก็พื้นฐานที่ทำขึ้นเพื่อไม่ให้ต้นเทียนล้มเท่านั้น กลุ่มที่อยากชนะจึงต้องหาวิธีตกแต่งที่แตกต่างออกไปอีกเช่นเดิม ด้วยเหตุนี้การตกแต่งฐานต้นเทียนให้แปลกแตกต่างไปจากเดิม โดยเฉพาะการตกแต่งให้เป็นรูปลอยตัว ของสัตว์ในวรรณคดีหรือเรื่องราวทางพุทธประวัติ ในอาถรรพ์กริยาต่างๆ ก็เกิดขึ้น เช่นเดิมกลุ่มที่จัดทำแบบนี้ก็ชนะ และถ้ากลุ่มอื่นทำตามกลุ่มที่อยากชนะในปีต่อไปก็จะทำให้แปลกแตกต่างๆ หรือทำให้ใหญ่ ใหญ่มากขึ้นไปเรื่อยๆ จนเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ทางวรรณคดีหรือทางพุทธประวัติที่ครบสมบูรณ์ในต้นเทียนต้นเดียวหรือขบวนเดียว ผู้ชมดูแล้วเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้อรรรถส อย่างที่เห็นและเป็นอยู่ในปัจจุบัน

✚ ด้วยต้นเทียนและการแห่เทียนพรรษาของเมืองอุบลฯ มีมานานนับร้อยปี จึงมีวิวัฒนาการมากมายหลายแบบหลายมติดังที่กล่าวมา จากการแห่เทียนธรรมดาที่เรียบง่ายเป็นการแห่เทียนที่มีการร้องรำทำเพลงและการแสดงต่างๆ มากมาย จากการรวมกลุ่มร่วมมือร่วมแรงของชาวบ้านกลุ่มต่างๆ ในราคาถูก เป็นการจัดทำของกลุ่มชาวบ้านกลุ่มพ่อค้าและข้าราชการต่างๆ ที่มีราคาแพง จากการแบกหามบรรทุกใส่เกวียนเป็นการบรรทุกใส่รถ จักรกลคันเล็กเป็นรถคันใหญ่ จักรกลคันใหญ่เป็นรถหลายคัน จักรกลคันสั้นเป็นรถคันยาว จักรกลเพียงไม่กี่บาทก็เป็นรางวัลหลายแสนบาท จากการดำเนินงานตามลำพังของจังหวัดอุบลฯ ก็เป็นการดำเนินงานร่วมกันกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากที่ไม่มีนักท่องเที่ยวก็มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ วิวัฒนาการมากมายหลายแบบหลายมติดังนี้ ด้วยเพราะความอยากให้ต้นเทียนมีความแปลกแตกต่าง มีความสวยงาม มีความยิ่งใหญ่และชัยชนะ

ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชาวบ้านกลุ่มต่างๆ ในวันนี้ เทียนและการแห่เทียนพรรษาของเมืองอุบลฯ จึงนำมาซึ่งเกียรติยศ ชื่อเสียง ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้เมืองอุบลฯ จึงเป็นที่รู้จักของผู้คนทั่วไปทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ซึ่งนับเป็นความภาคภูมิใจของชาวอุบลฯ ยิ่งนัก

ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตำบลชีทวน(ยุคก่อนประวัติศาสตร์)

จากการค้นพบทางโบราณคดีมีหลักฐานยืนยันได้ว่าเมื่อประมาณ 2,500-3,000 ปีมาแล้วดินแดนอันเป็นที่ตั้งของท้องถิ่นตำบลชีทวนเคยเป็นที่อยู่อาศัยของผู้คนยุคสมัยเจนละซึ่งอาณาจักรเจนละเคยมีศูนย์กลางอำนาจอยู่บริเวณรอบแอ่งสุวรรณภูมิทุ่งกุลาร้องไห้ต่อมาความเจริญของอาณาจักรเจนละได้แผ่ขยายและเคลื่อนย้ายมาตามสายน้ำมูลและน้ำชีจึงเกิดชุมชนต่างๆขึ้นหลายแห่งตามลุ่มน้ำทั้งสองฝั่งนี้รวมทั้งบริเวณที่เป็นที่ตั้งของบ้านชีทวน

ต่อมาอาณาจักรเจนละโดยพระเจ้าชัยเสนผู้นำของเจนละได้พัฒนาสังคมจนเป็นอาณาจักรขอมอันยิ่งใหญ่รุ่งเรืองอยู่ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 10-18 ขยายวัฒนธรรมขอมครอบครองพื้นที่ตั้งแต่แหลมญวนขึ้นไปถึงหลวงพระบางอันประกอบด้วยลุ่มน้ำโขงมูลชีเจ้าพระยาและอิรวดีบริเวณที่ตั้งตำบลชีทวนในปัจจุบันได้เกิดเป็นเมืองภายใต้วัฒนธรรมของชื่อ “เมืองซีซวน” มีเจ้าเมืองผู้ปกครองเมืองพระนามว่า "พระเจ้าเกษตราธิราช" และมีบุตรสาวชื่อว่า "พระนางเจียงไค" และมีหลักฐานยืนยันว่าบริเวณวัดทุ่งศรีวิไลในปัจจุบัน คือ อุทยานของเมืองซีซวน

เมืองซีซวนมีความเจริญรุ่งเรืองมาก เนื่องจากเป็นเมืองท่า สำหรับเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้คนในสมัยนั้น โดยปรากฏหลักฐาน ของประวัติวิธธาตุด่วนตาล ซึ่งเดิมก็คือ "ท่าแขก" ต่อมาเมืองซีซวนได้ล่มสลายลง บางตำราที่ไม่ได้บอกสาเหตุของการล่มสลาย แต่ผู้เขียนสมมุติฐานขึ้นว่า เกิดจากศึกสงครามชิงตัวพระนางเจียงไคครานั้นเมืองซีซวนมีความเจริญรุ่งเรือง ภายใต้การปกครองของพระเจ้าเกษตราธิราช พระองค์ทรงมีพระธิดาอยู่องค์หนึ่งมีนามว่า "เจียงไค" หรือ พระนางเจียงไค" พระองค์ทรงมีรูปร่างผิวพรรณงดงามเป็นที่หมายปรอง ของชายหนุ่มผู้ครองนครทั้งหลาย ท้าวกาหงส์ ลูกชายเจ้าเมืองกาหงส์(เมืองพะนาในปัจจุบัน) มีความคลั่งไคล้ในตัวนาง จึงให้บิดาไปขู่ขอ เจ้าเมืองซีซวนยินยอมรับหมั้น ท้าวอินทะเกษ เจ้าเมืองขุนันธ์ศรีศรีนครลำดวน” ก่อนจะมาปรากฏเป็น “ เมืองศรีสะเกษเขตดงลำดวน”ก็มาหลงรักนางเช่นกัน จึงคิดหาทางจะเอามาเป็นคู่ครองให้ได้ จึงยกทัพจะมาสู่ขอนางตามเส้นทางโพธิ์โนนจาน ข้ามแม่น้ำมูลพักไพร่พลอาบน้ำ ต่อมาจึงเรียกที่นี้ว่าท่าสี่ไค เดินทางต่อผ่านไปบ้านบัวน้อย ทราบข่าวว่านางเจียงไคมีคู่ครองแล้วก็เกิดลึงเลใจ ไหนๆ มาแล้วก็ต้องไปให้ถึง ที่แห่งนี้ต่อมา เรียกทุ่งกะเทิน (ต่อมาเพี้ยนเป็นทุ่งเทิน) เดินทางต่อไปผ่านหนองน้ำที่มีพืชสีเขียวลอยอยู่ในน้ำ ต่อมาเรียกบ้านหนองเทา (เทา คือ พืชขึ้นต่ำจำพวกสาหร่ายมีสีเขียว) เดินทัพผ่านบ้านกระเตา ถึง บ้านลาดทราย (ละทาย) บ้านอัน (สัตว์ชนิดหนึ่งคล้ายหนู) ผ่านที่ราบห้วยหนองลาดต่ำ ข้ามแม่น้ำชีตรงสู่เมืองซีซวนและได้ไปพบพระนางเจียงไคที่อุทยานพระเจ้าอินทะสะเกษ จึงได้เกี้ยวพาราสีบอก

ปฎิพัทธ์รักใคร่ แต่พระนางเจียงไคก็ปฏิเสธบอกว่ามีคู่หมั้นอยู่แล้ว ท้าวอินทะสะเกษไม่ฟังเสียงเลยฉุดแย่งเอานางเจียงไคจากเมืองซีซวนได้ จึงพากองทัพและนางเจียงไคหวนกลับข้ามแม่น้ำชีทางเดิม พอมาถึงริมแม่น้ำชี พระนางเจียงไคได้นั่งโศกเศร้ารำพึงรำพันคิดถึงบิดา คิดถึงพระคู่หมั้น บริเวณนี้จึงถูกเรียกว่า "ท่าโศรก" (ท่าข้ามบริเวณข้าง

วัดอัมพวันนารามปัจจุบัน) ขากลับพอข้ามแม่น้ำชีมาได้ไพร่พลติดโรยมาก เจ็บป่วยและประกอบกับเส้นทางทุระกันดาร ต้องพุงกันไป ได้พักที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ต่อมาเรียกว่าบ้านเจีย ในปัจจุบัน

หลังจากไพร่พลพักเหนื่อยแล้ว ก็เคลื่อนทัพเดินทางต่อหวังจะเปลี่ยนเส้นทางโดยข้ามแม่น้ำมูล เพราะเข้าใจว่าถึงอย่างไรทัพของเจ้าเมืองซีซวนและทัพของเจ้าอินทะสะเกษ คงจะตามมาแน่ เดินทางมาถึงฝั่งแม่น้ำมูล หยุดพักพล หาเสบียงอาหาร ส่วนนางเจียงไฉ่เอาแต่ร้องไห้เพราะจากบ้านจากเมืองมา และพูดบ่นเปียงว่าลืมนรียสั้งวาล อ่อนนอนขอท้าวอินทะสะเกษว่าจะกลับไปเอา แต่พระองค์ไม่ยอม ที่ตรงนี้จึงเรียกว่าหนองสั้งวาล ต่อมาเพี้ยนเป็นหนองไซหวาน ระหว่างพักพลมีการฉลองกันที่ได้นางมาเป็นคู่ครอง ที่แห่งนี้ต่อมาจึงเรียกว่ากุดกินตองหรือ กุดสันตองในเวลาต่อมา อาหารที่จัดเลี้ยงก็เป็นของที่หาได้แถวนั้น นั่นก็คือเต่า จึงใช้เต่าเป็นอาหาร ที่แห่งนี้ต่อมาจึงเรียกว่าถ้ำเต่า เป็นถ้ำใกล้ลำน้ำมูลหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าท่าถ้ำเต่า

ในคราวเดียวกันพระเจ้าเกษตรอิราช เจ้าเมืองเมืองซีซวนจึงมีสารไปบอกท้าวกาหลงส์ จึงให้ท้าวกาหลงส์นำทัพออกติดตามกระชั้นชิด ท้าวอินทะสะเกษ ทราบข่าวจึงเปลี่ยนแผนรับศึก โดยนำทัพตั้งมั่นอยู่ที่แห่งหนึ่งใกล้กับกุดลาดทราย เพื่อรับศึก ซึ่งต่อมาเรียกว่าบ้านเมืองน้อย โดยได้พาไพร่พลชุดคู่ ประตุ หอรบ จัดทัพพักพลข้างพลม้า ไว้เป็นสัดส่วนมั่นคง (ที่อยู่ของพลข้างปัจจุบันถูกเรียกว่าหนองกันช้าง" ต่อมาเพี้ยนเป็น หนองกันช้าง หรือคองช้าง) สำหรับพลรบที่เป็นหน่วยสัญญาณสอดแนม ช้อง กลอง จะมาตั้งจุดฝ่ายหน้าทัพ (ปัจจุบันเรียกว่า หนองซ้อง

ส่วนท้าวกาหลงส์นำทัพมาตั้งมั่นที่บ้านลาดทราย ชุดหลุม พุนดิน เชื้อนคูกำบังอย่างมั่นคงเช่นกัน ทั้งสองทัพทำศึกชิงนางยิดเอื่อนานแรมปี จนนางเจียงไฉ่ตั้งครรภ์ จนคลอดบุตรเป็นชายที่มีรูปร่างอัปลักษณ์ มีขนขึ้นเต็มตัวหน้าตาล้ำลึง จึงถูกเรียกว่า ท้าวบาลิง หลังจากที่ท้าวบาลิงเกิด ทัพของพระเจ้าอินทะสะเกษ ก็เกิดโรคระบาด ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ทำให้ท้าวอินทะสะเกษไม่พอใจอย่างมาก จึงให้โหรทำนาย แต่โหรได้รับสินบนจากเจ้าหญิงฝ่ายขอมเพราะไม่พอใจพระนางเจียงไฉ่ จึงทำนายว่าพระนางเจียงไฉ่เป็นคนไม่ดี เป็นหญิงกาลิบ้าน กาลิเมือง ทำให้เกิดศึกสงคราม มีลูกก้อปลักษณ์ ท้าวอินทะสะเกษจึงไม่พอใจพระนางเจียงไฉ่อย่างมาก จึงได้ขับไล่พระนางเจียงไฉ่ออกจากค่ายไปอยู่ที่สวนแห่งหนึ่ง พร้อมให้ทหารนำท้าวบาลิงไปไหลล่องแพที่ลำน้ำมูล นางเศร้าโศกเสียใจร้องไห้ฟูมฟักสงสารลูก ขณะที่แพไหลไปตามลำน้ำ นางลัดเลาะไปตามริมฝั่ง สายตาจับอยู่ที่แพของลูกที่ไหลไปตามสายน้ำ นางนั่งเศร้าอยู่ริมฝั่งน้ำ (ที่แห่งนี้ต่อมาเรียกว่า ท่านางเหงา ปัจจุบันมีสะพานข้ามแม่น้ำมูลในบริเวณนี้ และยังมีศาลอยู่ที่หัวสะพานชื่อว่า "ศาลนางเหงา" ส่วนท้าวบาลิงก็ได้ไหลไปจนถึงเมืองนครจำปาศักดิ์มีผู้พบเห็นและได้นำไปเลี้ยงไว้จนเป็นใหญ่เป็นโตในเวลาต่อมา

ต่อมาพระนางเจียงไฉ่ก็ได้ตรอมใจและเสียชีวิตลง ทำให้ท้าวอินทะสะเกษเกิดความสำนึกผิดว่าตนเองได้ทำผิดต่อพระนางเจียงไฉ่ไว้มาก เมื่อเผาศพพระนางเจียงไฉ่แล้ว จึงได้นำกระดูกของนางมาไว้ที่อุทยานที่นางรัก ก็คือ"วัดทุ่งศรีวิไลในปัจจุบัน" สำหรับท้าวอินทะสะเกษ นั้นเมื่อนำกระดูกของพระนางเจียงไฉ่มาไว้ที่อุทยานของพระนางแล้ว ก็ตัดสินใจบวชอุทิศส่วนกุศลให้นางและได้สร้างพระธาตุบรรจุอัฐิบริเวณหลังวิหารองค์หลวงพ่อพระพุทธวิเศษ ณ วัดทุ่งศรีวิไลในปัจจุบัน สำหรับศึกชิงพระนางเจียงไฉ่ของท้าวอินทะสะเกษและท้าวกาหลงส์ ก็ไม่

ปรากฏว่าฝ่ายใดเป็นผู้ชนะ ฝ่ายใดแพ้สงคราม เมื่อพระนางเจียงไคสิ้นพระชนม์ ท้าวอินทระสะเกษก็ออกบวช ส่วนท้าวกาฬหังสก็ยกทัพกับเมืองพนา ตำนานแย้งจึงพระนางเจียงไคก็ต้องจบลงเพียงเท่านี้ และนี่อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ เมืองซีซวนล่มสลายลงไปได้....

ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตำบลชีทวน(ยุคประวัติศาสตร์)

- ตามประวัติการก่อตั้งเมืองอุบลราชธานี เมื่อครั้งเจ้าองค์หน่อ กษัตริย์ผู้ครอบครองกรุงเวียงจันทร์ได้ถึงแก่พิราลัย ราวใน ปี พ.ศ.2280
- พระวอ พระตา พร้อมด้วยท้าวแสนพระยา ได้เคยช่วยราชกุมาร 2 พระองค์ ในปี พ.ศ.2235 ที่เป็นผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากพระเจ้ากรุงเวียงจันทร์คนก่อน และได้หนีภัยการเมืองมาอาศัยอยู่กับพระวอ พระตา และได้ช่วยให้ราชกุมารผู้พี่ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงนามว่า “พระเจ้าสิริบุญสาร” เพื่อหวังว่าตนเองจะได้เป็น “มหาอุปราช”
- ต่อมาเมื่อพระเจ้าสิริบุญสารได้ครองราชย์ และได้แต่งตั้งพระอนุชาเป็น มหาอุปราช โดยได้แต่งตั้งพระวอ พระตา เป็นเสนาบดี พระวอ พระตา ไม่ได้เป็นมหาอุปราชดังประสงค์ จึงเกิดความโทมนัส(ความเสียใจ)
- ต่อมาพระวอ พระตา จึงได้อพยพไพร่พลออกจากกรุงเวียงจันทร์ ไปตั้งค่ายพร้อมสร้างค่ายประตูหอรบให้มั่นคง พร้อมได้ยกขึ้นเป็นเมืองชื่อว่า เมืองนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน (หนองบัวลำภูในปัจจุบัน)
- ต่อมา พระเจ้าสิริบุญสาร คิดว่าพระวอ พระตา คิดกบฏ จึงได้ให้คนมาเจรจา แต่พระวอ พระตาไม่สนใจ พระเจ้าสิริบุญสาร จึงได้ตั้งกองทัพนมาปราบ โดยรบกันเป็นเวลา 3 ปี
- ต่อมา พระวอ พระตา จึงได้แต่งเครื่องราชบรรณการไปน้อมต่อพม่า เพื่อให้พมามาช่วยรบ แต่กองทัพนมามาถึง กับไปช่วยพระเจ้าสิริบุญสารปราบเมืองนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน ของพระวอ พระตา แทน จนทำให้พระวอถึงแก่กรรมในสนามรบ
- ต่อมา พระวอ พร้อมท้าวฝ่ายหน้า ท้าวคำผง ท้าวโงนคำ ท้าวทิดพรหม บุตรพระตา และท้าวกำ บบุตรพระวอ ได้พากันอพยพไพร่พล ไปอาศัยอยู่กับพระเจ้าองค์หลวงไชยกุมารเมืองนครจำปาศัก
- แต่พระเจ้าสิริบุญสาร ก็ยังยกกองทัพนมารุกราน และเกิดความขัดแย้งกับพระเจ้าองค์หลวงไชยกุมาร จนพระวอได้อพยพไพร่พลมาตั้งเมืองอยู่บริเวณดอนมดแดงในปัจจุบัน แต่ก็ยังถูกรุกรานจากกรุงเวียงจันทร์ จนทำให้พระวอถึงแก่กรรมในขณะที่ทำการรบ
- ต่อมา ท้าวคำผง จึงได้อพยพไพร่พล มาตั้งหลักแหล่งอยู่บริเวณ ตำบลห้วยแจระแม (บริเวณบ้าน ท่าบ่อในปัจจุบัน) ในช่วงเวลาดังกล่าวก็ได้ให้ท้าวโงนคำ พร้อมราษฎร 150 ครอบครัว เดินทางไปทางเรือไปตามลำน้ำมูลและลำน้ำชีเพื่อหาที่ตั้งหลักแหล่ง
- ท้าวโงนคำ พร้อมราษฎร 150 ครอบครัว ได้เดินทางตามลำน้ำชีมาถึงบริเวณท่าน้ำแห่งหนึ่ง (ท่าเค็งในปัจจุบัน) และได้พบกับราษฎรที่เป็นชาวขอมอาศัยอยู่ชาวขอมจึงได้ชักชวนให้ท้าวโงนคำสร้างเมืองขึ้น

ใหม่ โดยได้ตั้งเมืองขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2324 และได้ตั้งชื่อว่า “ชีชวน” ซึ่งคำว่า “ชี” นั้นสันนิษฐานว่ามาจากแม่น้ำชี ส่วนคำว่า “ชวน” นั้นเป็นภาษาอีสาน แปลว่า การบำรุง ช่วยเหลือ จนปัจจุบันได้แผลงมาเป็นคำว่า “ชีทวน”

- พ.ศ.2335 พระประทุมสุรราช หรือ พระปทุมวงศา หรือท้าวคำผง ก็ได้สถาปนาเมืองอุบลราชธานีขึ้นเป็นราชธานี จนถึงปัจจุบัน
- ซึ่งจะสังเกตว่าเมืองชีชวน หรือชีทวน นั้น ตั้งก่อนจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางโบราณคดีทำให้เชื่อว่าชุมชนแห่งนี้เคยเป็นเมืองก่อนจังหวัดอุบลราชธานี
- ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น บ้านชีทวน ไม่ได้มีฐานะเป็นเมือง แต่เป็นหมู่บ้านที่มีชุมชนอาศัยอยู่หนาแน่นมีบทบาทที่สำคัญเป็นอำเภอที่ขึ้นตรงกับจังหวัดอุบลราชธานี แล้วยังมี “ท้าวฝ่าย” เป็นผู้ปกครองซึ่งปัจจุบันในมีฐานะเทียบเท่านายอำเภอ

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 1 วัดธาตุสวนตาล

พระธาตุสวนตาลณ วัดธาตุสวนตาล

- เป็นสถาปัตยกรรมหรือเจดีย์ประธานของวัดก่อด้วยอิฐฉาบด้วยพระทวย พระทวยก็คือ การนำหินมาบดหรือตำให้ละเอียดผสมกับน้ำอ้อย ยางบง หนังกวายเป็นฝ้าไฟแล้วตำ ผสมกันในหลุมดินแล้วตำให้ละเอียดเนื้อเดียวกัน จะมีคุณภาพหรือความเหนียวคล้ายกับปูนซีเมนต์เป็นรูปทรงเลียนแบบพระธาตุพนม องค์เดิม ฐานกว้าง 9 เมตร สูง 18 เมตร น่าจะสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 22-23 ประมาณ พ.ศ.2250-2300 พระธาตุองค์เดิมพังทลายลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2518 (วันอาสาฬหบูชา) ช่วงเวลา 19.30 องค์พระธาตุก็พังทลายลงท่ามกลางความงุนงงของพระภิกษุสามเณร และผู้เฒ่าที่มาฟังเทศน์ พังทลายก่อนพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม ก่อน 18 วัน

- ประวัติการก่อสร้างเนื่องจากในสมัยก่อนมีเจ้าเมืองเขมรตอนใต้อยู่พระองค์หนึ่งได้ยินข่าวว่ามีการสร้างพระธาตุพนม ที่จังหวัดนครพนมขึ้น จึงเกิดจิตศรัทธาที่จะร่วมสร้างพระธาตุพนมขึ้น ท่านจึงได้รวบรวมไพร่พลและบอกกล่าวเจ้าเมืองตามหัวเมืองต่างๆ ที่มีจิตศรัทธาเดินทางไปร่วมสร้างพระธาตุพนมขึ้น และได้ออกเดินทางมาได้ช่วงเวลานึงจึงได้ให้ไพร่พลส่วนหนึ่งล่วงหน้าด้วยม้าเร็วไปบอกกล่าวให้กับผู้ที่กำลังสร้างพระธาตุพนมอยู่ให้รอพระองค์ก่อน ครั้นม้าเร็วของพระองค์ ได้เดินทางไปถึงพระธาตุพนม ซึ่งพระธาตุพนมได้สร้างเสร็จแล้ว ม้าเร็วจึงได้วาดรูปพระธาตุพนมกลับมา ในขณะเดียวกันเจ้าเมืองเขมรตอนใต้ก็ได้พักผ่อนใกล้ๆ กับบริเวณหนองน้ำแห่งหนึ่ง และไพร่พลก็ได้เดินทางมาพบกับค่ายพักของเจ้าเมือง ซึ่งต่อมาบริเวณนั้นจึงถูกเรียกว่าหนองตู “ตู” ภาษาอีสาน แปลว่า “พบกัน บรรจบกัน” ด้วยความมีจิตศรัทธาของเจ้าเมืองพระองค์จึงได้มีรับสั่งให้ก่อสร้างพระธาตุขึ้นบริเวณใกล้ๆ กับค่ายพักตามรูปภาพที่ไพร่พลวาดกลับมา ในเวลาต่อมาพระธาตุก็ได้สร้างเสร็จ และจึงได้ตั้งชื่อพระธาตุนี้ว่า พระธาตุสวนตาล เพราะบริเวณที่ก่อสร้างเป็นมีต้นตาลเป็นจำนวนมาก ส่วนทรัพย์สินเงินทองที่เหลือ โหรก็ได้ให้ถวายคำแนะนำว่าให้ไปฝังไว้ที่โนนแห่งหนึ่งทางด้านทิศเหนือของพระธาตุสวนตาล เพราะบริเวณดังกล่าวนี้เคยเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มา

ก่อน พระองค์จึงได้นำทรัพย์สินที่เหลือจากการสร้างพระธาตุสวนตาล นำไปฝังไว้ จนบริเวณดังกล่าวจึงเกิดตำนานที่ว่า “ทุ่งสามขา โนนนกเขียน เงินสามเกวียน อยู่ใต้ต้นพลับ”

พระธรรมเทโว ณ วัดธาตุสวนตาล

เป็นพระพุทธรูปหล่อสำริดขนาดหน้าตักกว้าง 42 ซม. สูง 76 ซม. ประทับนั่งขัดสมาธิราบ แสดงปางมารวิชัย ศิลปะแบบลาวจารึกเป็นภาษาพื้นเมืองที่สวนฐานรวม 3บรรทัด ซึ่งหลวงปู่ขุนราม ญาณโรรส อดีตเจ้าอาวาสวัดธาตุสวนตาล ได้อ่านคำจารึกที่มีอยู่ใต้ฐานพระพุทธรูป ซึ่งได้ความว่า “สังกาศราชาได้ 144 ตัวปี เต้ายี่ เดือนยี่ แรม 2 ค่ำ วันอาทิตย์ พระมหารธรรมเทโวเจ้ามีใจใสศรัทธาสรางพระพุทธรูปองค์นี้มีทองสองหมื่น เจ้านานคำมะลุนเป็นผู้รจนา” จากตัวเลขศักราชดังกล่าวถ้าจะตีความตามแบบที่คุณวัชรินทร์ พุ่มพงษ์แพทย์ ซึ่งได้ตีความในจารึกแผ่นลานทองแดงเกี่ยวกับปีที่บูรณะซ่อมแซมพระธาตุพนมแล้ว พระธรรมเทวาก็ต้องสร้างในวันอาทิตย์ แรม 2 ค่ำ เดือนยี่ ปีขาล พ.ศ.2325 (หรือราว 234 ปี) ซึ่งเป็นช่วงก่อนตั้งกรุงเทพมหานครเพียงไม่กี่เดือน จากการตีความในคำจารึกใต้ฐานพระธรรมเทโวดังกล่าวนั้นทำให้มีผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าคำแปลจารึกดังกล่าวว่าใครเป็นผู้สร้าง และมาอยู่ที่นี้ได้อย่างไร จากการศึกษาได้ทราบว่า ใต้ฐานพระพุทธรูปที่มีข้อความว่า “พระมหาเทโวเจ้า” กับตำนานเมืองนครจำปาศักดิ์ที่ว่า “ตั้งให้เจ้าธรรมเทโวผู้น้องเป็นเจ้าอุปราช” ทำให้เชื่อว่า คำจารึกที่ปรากฏทั้งที่ใต้ฐานพระธรรมเทโวและชื่อที่ปรากฏอยู่ในตำนานของเมืองนครจำปาศักดิ์นี้น่าจะเป็นบุคคลเดียวกัน คือเป็นชื่อของอุปราชธรรมเทโว ซึ่งเป็นอุปราชเมืองนครจำปาศักดิ์ ซึ่งมีพระเจ้าไชยกุมารเป็นเจ้าเมือง ตามตำนานพงศาวดารหัวเมืองมณฑลอีสาน ได้บอกไว้ว่า เจ้าสร้อยศรีสมุทรพุทธางกูร มีโอรส 4 องค์ ก็คือ เจ้าไชยกุมาร เจ้าธรรมเทโว เจ้าสุริโย และเจ้าโพธิสาร ดังนั้น “พระธรรมเทโวเจ้า” ที่ปรากฏอยู่ในคำจารึกที่ฐานพระธรรมเทโว คงเป็นอุปราชธรรมเทโวแน่นอน จากที่กล่าวมาแล้วนี้ก็พอที่จะเชื่อได้ว่า พระธรรมเทโว ที่วัดธาตุสวนตาลนี้ สร้างขึ้นโดยอุปราชธรรมเทโว เมืองนครจำปาศักดิ์ เมื่อวันอาทิตย์ แรม 2 ค่ำ เดือนยี่ ปีขาล พ.ศ.2325 (หรือราว 234 ปี) ส่วนที่ว่าได้มาประดิษฐานที่บ้านชีทวนเมื่อใดนั้น ก็น่าจะราว ปี 2352 อันเป็นปีที่ชาวบ้านชีทวนได้เดินทางไปหาวัสดุในการใช้ซ่อมแซมพระธาตุสวนตาล ซึ่งได้รับเชิญให้มาก่อสร้างพระธาตุที่นครจำปาศักดิ์ และได้พระธรรมเทโวมาเป็นรางวัล และประดิษฐานอยู่ที่วัดธาตุสวนตาลจนปัจจุบัน

ซึ่งพระธรรมเทโว หรือชาวบ้านเรียกว่า พระเทโว ซึ่งเป็นพระคู่บ้าน คู่เมืององค์หนึ่ง ซึ่งจะนำออกมาเพียงปีละ 1 ครั้ง เมื่อฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาลชาวบ้านก็จะนิมนต์ลงไปแห่รอบๆ หมู่บ้าน เพื่อให้ฝนตกตามฤดูกาล และเพื่อให้บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ จนเกิดประเพณีแห่พระธรรมเทโว ขึ้นทุกปี

เรือขุดโบราณณวัดธาตุสวนตาล

เป็นเรือขุดขนาดใหญ่ทำจากไม้ตะเคียนหินต้นเดียวยาว 24 เมตรกว้าง 2.70 เมตรพบที่ลำน้ำชีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายนพ.ศ. 2536 ห่างจากวัดธาตุสวนตาลประมาณ 6-7 กิโลเมตรใช้คนลากประมาณ 150 – 200 คนตั้งแต่เวลา 12.00 น. จนถึงค่ำขณะนั้นมาจัดแสดงที่วัดธาตุสวนตาลคาดว่าเรือลำนี้มีอายุประมาณ 300 ปี จาก

สมมุติฐานคาดว่า เรือลำดังกล่าว เป็นเรือสำหรับขนส่งสินค้า ซึ่งคาดว่า สามารถบรรทุกสินค้า ได้ถึง 30 ตัน หรือ 3,000 กิโลกรัม และเรือลำดังกล่าวได้เดินทางมาแลกเปลี่ยนสินค้าบริเวณตำบลชีทวน ซึ่ง วัดธาตุสวนตาล เดิมแล้วนั้น ชื่อว่า ท่าแขก ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนสินค้า และที่พักค้างแรมของเหล่าพ่อค้าทั้งหลายอีกด้วย

ลัทธิภัณฑ์เชิงเทียนณวัดธาตุสวนตาล

เป็นไม้แกะสลักลงรักปิดทองบางตอนประดับด้วยกระจกสีมีรางเล็กสำหรับปักเทียนอยู่บริเวณตอนบน เป็นงานไม้แกะสลักฝีมือชาวบ้านที่งดงามมากขึ้นหนึ่งอายุราวพุทธศตวรรษที่ 24 ลัทธิภัณฑ์เชิงเทียน ก็คือ เครื่องตั้งเทียน เพื่อใช้สำหรับปักเทียนให้เกิดแสงสว่าง หรือใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ของชาวบ้าน ชีทวนในสมัยก่อนลัทธิภัณฑ์เชิงเทียน อยู่ในศาลาการเปรียญวัดธาตุสวนตาลบ้าน ชีทวนตำบลชีทวน

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 2 วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

ธรรมมาสน์หินบุษบก ณ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

สร้างประมาณปี พ.ศ. 2468-2470 เป็นงานศิลปกรรมที่เกิดจากการผสมผสานความคิดแบบไทย กับฝีมือของช่างญวนรูปแบบจะก่อด้วยปูนเขียนสีด้วยลายต่างๆพร้อมงานจิตรกรรมฝาเพดานศาลาการเปรียญเป็น ธรรมมาสน์ที่แปลกและมีอยู่หลังเดียวในประเทศไทยโดยพระอุปัชฌาวงค์ เจ้าอาวาสในสมัยนั้น และได้ให้ชาวญวน (ชาวเวียดนาม) ชื่อ เวียง หรือชาวบ้านเรียกว่า แก้วเวียง ซึ่งมาขออาศัยอยู่ภายในวัด มาเป็นผู้สร้างธรรมมาสน์หิน ในส่วนฐานจนถึงยอดธรรมมาสน์ ส่วนงานบันไดนาค รั้วกัน พร้อมกับเสาหงษ์ เป็นฝีมือของ พระอุปัชฌาวงค์ พรหมโสโรกิจอาจารย์ชื่อดัง และครูคำหมา หรือที่ผู้คนส่วนมากจะรู้จักในนามดร.คำหมา แสงงาม ศิลปินแห่งชาติ สาขาทันตศิลป์ (การปั้นแกะสลัก) ลูกศิษย์เรียนวิชาศิลปะกับพระอุปัชฌาวงค์

ในการก่อสร้างธรรมมาสน์หินฯ แสดงให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติญวน ที่เข้ามา อาศัยอยู่ในบ้านชีทวนแสดงให้เห็นถึงศิลปกรรมที่ใช้ในการตกแต่งธรรมมาสน์หินฯ ล้วนเป็นภาพที่มีความในเชิง สัญลักษณ์แบบพุทธศาสนานิกายมหายานแบบจีนผสมกับเรื่องราวในไตรภูมิและชาดกประกอบกัน หล่อหลอมจน เป็นงานศิลปะพื้นบ้านของอีสานอีกชิ้นหนึ่งที่มีเอกลักษณ์และมีแห่งเดียวในโลก เป็นสื่อของพุทธศาสนาตั้งแต่ตัว ฐาน จนถึงด้วยยอด และยังแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจและการอนุรักษ์ของชาวบ้าน ชีทวนอีกด้วย ทั้งนี้วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการก่อสร้างก็คือการใช้ธรรมมาสน์หินฯในงานบุญเทศน์มหาชาติ เท่านั้น 1 ปี จะมีเพียง ครั้งเดียว สำหรับงานประเพณีอื่นๆ จะใช้ธรรมมาสน์ตัวอื่นแทนแต่เมื่อปี พ.ศ.2536 ชาวบ้านได้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์จึงได้ช่วยกันบริจาคทรัพย์สนับสนุนกับกรมศิลปกรในการบูรณะ ธรรมมาสน์หิน ที่เสื่อมโทรม และได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติ และด้วยเหตุนี้เองวัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์จึง งดประเพณีบุญมหาชาติ โดยการเทศน์บนธรรมมาสน์หินบุษบก และใช้ธรรมมาสน์ที่เรานิยมเห็นได้ในปัจจุบัน

แทนจากการอนุรักษ์ดังกล่าว "ศาลาธรรมาสน์สิงห์ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์" ได้รับรางวัลอนุรักษ์สถาปัตยกรรมดีเด่น ประจำปี 2556 ประเภท "ปูชนียสถานและวัดวาอาราม" จากสมาคมสถาปนิกสยาม

รายละเอียดต่างๆ ของธรรมาสสิงห์ พอสังเขปดังนี้

ธรรมาสสิงห์ทางด้านทิศเหนือ ซึ่งเป็นด้านที่ใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมอันเกี่ยวเนื่องกับศาสนา มากกว่าทุกด้านและถือเป็นด้านหน้าทางขึ้นศาลาการเปรียญ

บริเวณหลังคามีลายฉลุไม้ลวดหลั่นกันอย่างลงตัว จุดเด่นของหลังคาธรรมาสสิงห์ทางด้านทิศนี้ ก็คือ การฉลุลายไม้เป็นลายเมฆแบบจีน เช่น “ลายเมฆยู่เอี๋ย” และส่วนของลายฉลุหลังคาเรือนธรรมาสยังมีตัวอักษรโช่งจื้อ หรือชีวในวงกลม ซึ่งเป็นอักษรแห่งความยั่งยืนโดยมีความหมายว่า ความสมบูรณ์ ความหวัง

ส่วนตัวเรือนธรรมาสทางทิศเหนือนี้จะประกอบไปด้วย เทวามีพาหนะเป็นค่างคาว ซึ่งหมายถึงเทพที่คอยปกป้องรักษาธรรมาสตัวนี้ เทวคาแบบไทยในท่าพ้อนรำ ซึ่งหมายถึง การร่วมยินดีในเวลาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีค่างคาวอยู่มุมบนทั้ง 2 ด้าน ซึ่งหมายถึงการมีโชคลาภ ถ้าค่างคาวคู่ก็หมายถึงโชคคู่ นั้นเอง และยังมีดอกโบตั๋น ซึ่งเป็นดอกไม้มงคล ของจีน และยังมีสัตว์ตามธรรมชาติ เช่น เสือ นก หงส์ กระลอก ที่ทุกตัวคาบดอกไม้ ซึ่งแสดงความเคารพ ศรัทธา ในศาสนา และยังมีห้วงมกรที่เป็นต้นกำเนิดของพันธุ์พุกา

ส่วนตัวสิงห์ นั้นเป็นศิลปะการปั้นแบบขุนตำ ซึ่งมีลวดลายของเกร็ดสิงห์ที่ผสมผสานกับพันธุ์พุกาได้อย่างลงตัว และบริเวณตรงกลางลำตัวสิงห์ยังมีผ้าทิพย์ห้อยลงมาคล้ายกับฐานพระพุทธรูปประดับให้ดูมีค่ามากยิ่งขึ้น

ธรรมาสสิงห์ทางด้านทิศใต้ ซึ่งทางด้านทิศนี้นั้น มีเสาหงส์คู่ที่มีตุงติดอยู่ หมายถึงการบูชาพระรัตนตรัย ส่วนบริเวณทางขึ้นธรรมาสยังมีซุ้มพระเหนือประตูทางเข้าธรรมาส ซึ่งมีนาค 2 ตัว เอาหางพันกัน ซึ่งเป็นซุ้มที่คอยปกป้องรักษาธรรมาสสิงห์ ส่วนตัวบันไดทางขึ้นสำหรับให้พระภิกษุแสดงธรรมเทศนานั้น ยังเป็นการฉลุไม้เป็นแม่บันไดนาคโดยมีพาดรองรับบันไดไว้

บริเวณหลังคาธรรมาสมีลายฉลุเป็นลายพันธุ์พุกา ได้แก่ลายเครือเถา ลายดอกไม้ และยังมีลายฉลุรูปสัตว์ เช่น มังกร รูปนก ยังมีลายดอกไม้ขนาดใหญ่อยู่ตรงกลาง และยังมีรูปหงส์สลัก ทางกลางลายพันธุ์พุกาบริเวณส่วนหัวของหงส์สลักเป็นรูปวงกลมคล้ายดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์

ส่วนตัวเรือนธรรมาสนั้น ยังมีรูปหงษ์ อยู่ตรงกลาง ซึ่งหมายถึงความสง่างาม ยังตัวธรรมาสยังมีลายพันธุ์พุกา โดยมีห้วงมกรเป็นต้นกำเนิดของลาย ธรรมาสทางทิศใต้ นี้ ยังมีรูปบุคคลที่แต่งกายคล้ายทหาร ซึ่งความเชื่อของอีสานจะหมายถึงบุคคลที่คอยดูแลศาสนสถานเหล่านั้น

ส่วนตัวสิงห์ นั้นเป็นศิลปะการปั้นแบบขุนตำ ซึ่งมีลวดลายของเกร็ดสิงห์ที่ผสมผสานกับพันธุ์พุกาได้อย่างลงตัว และบริเวณตรงกลางลำตัวสิงห์ยังมีผ้าทิพย์ห้อยลงมาคล้ายกับฐานพระพุทธรูปประดับให้ดูมีค่ามากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับทางทิศเหนือ

ธรรมาสสิ่งทางด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นทิศของหัวสิงห์ ส่วนหัวสิงห์นั้น ช่างได้คิดออกแบบตามลักษณะของศิลปะญวนเด่นด้วยของหงอนอยู่บนตัวสิงห์ลักษณะคล้ายเปลวดวงตาจะใช้กระจกเงาแบบโบราณที่มีโลหะล้อมไว้ปากจะอ้า เห็นฟันและเขี้ยวชัดเจน การให้สีสันจะมีความอิสระของช่างมาก

บริเวณหลังคาธรรมมาสมีลายฉลุเป็นลายพันธุ์พฤกษา ได้แก่ลายเครือเถา ลายดอกไม้ และยังมีลายมังกร 2 ตัว หันหน้าเข้าหาดอกไม้ขนาดใหญ่อยู่ตรงกลาง และยังมีรูปไก่ 2 ตัว หันหน้าเข้าหากันท่ามกลางลวดลายต่างๆ โดยเฉพาะก้านเมฆด้านบน ซึ่งเป็นศิลปะแบบจีนหรือเวียดนาม

ส่วนตัวเรือนธรรมมาสนั้นยังมีรูป หน้ากาล ซึ่งคติความเชื่อที่นิยมนำมาประดับตกแต่งซุ้มประตูหน้าต่างในงานศาสนสถาน และยังมีลายพันธุ์พฤกษาต่างๆ ที่มีต้นกำเนิดจากหัวมังกร และทางด้านซ้ายจะมีรูปบุคคล 2 คน คนแรกแต่งกายในลักษณะชาวจีน และอีกคน ก็แต่งกายในลักษณะพม่า ส่วนด้านขวานั้น ยังมีบุคคล 3 คน ซึ่ง 2 คนแรกเป็นชาย หญิง เดินควงกันซึ่งต่างกายในชุดชาวฝรั่งเศส และยังมีคนรับใช้ที่บนหัวมีเถาใส่ปลา ดอกบัว และดอกโบตั๋น ซึ่งความเชื่อของจีนแล้วนั้นหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ และยังมีรูปสัตว์ต่างๆ อีกด้วยเพื่อช่วยให้องค์ประกอบของตัวธรรมมาสสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ส่วนตัวสิงห์ นั้น ซึ่งทางด้านทิศนี้จะเป็นทิศของหัวสิงห์รายละเอียดได้กล่าวไปแล้วนั้น นอกเหนือจากนี้ลำตัวด้านทิศเหนือนี้ ยังมีลวดลายของพันธุ์พฤกษาที่ผสมผสานกับเกร็ดของสิงห์ ซึ่งแสดงถึงความสามารถของช่างที่ออกแบบมาอย่างกลมกลืน

ธรรมาสสิ่งทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งเป็นทิศของส่วนหางของธรรมาสสิ่ง ในส่วนก่อนที่จะเป็นหางนั้นช่างได้ทำลายในส่วนของด้านหลังส่วนบนเป็นลายปูนปั้นพันธุ์พฤกษา ก่อนจะมีโคนของหาง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกาบ 2 ชั้น มีกาบทั้งหมด 5 กาบ และจึงแยกหางออกเป็น 4 เส้น แต่ละเส้นมีความยาวลดหลั่นกันได้สัดส่วนดูอ่อนช้อยแต่เข้มแข็ง โดยมีลวดลายคล้ายก้านเมฆหลากสี

บริเวณหลังคาธรรมมาสมีลายฉลุเป็นลายพันธุ์พฤกษา ได้แก่ลายเครือเถา ลายดอกไม้ และยังมีลายมังกร 2 ตัว หันหน้าเข้าหาดอกไม้ 15 กลีบข้างในวงกลมเดินเส้น 2 เส้น และยังมีรูปลวดลายสานขัดแตะเลียนแบบลายสานในการทำเครื่องจักรสาน และยังมีรูปนางเงือก อยู่ในลักษณะท่าว่าว่ายน้ำเล่นอย่างมีความสุข นางเงือกจะสวมมงกุฎ กรองคอ กำไล

ส่วนตัวเรือนธรรมมาสนั้นยังมีรูป หน้ากาล ซึ่งคติความเชื่อที่นิยมนำมาประดับตกแต่งซุ้มประตูหน้าต่างในงานศาสนสถาน และยังมีลายพันธุ์พฤกษาต่างๆ ที่มีต้นกำเนิดจากหัวมังกร และยังมีรูปคนจีนผมเกระทั้งสองข้าง ยืนอยู่บนหลังช้าง มือซ้ายถือดอกโบตั๋น และบุคคลอีกด้านยังชายที่สวมหมวกมียอดแหลม ซึ่งบุคคลทั้ง 2 ถือดอกไม้วิ่งเข้าหาหน้าต่าง แสดงออกถึงอารมณ์ได้อย่างชัดเจน และยังมีรูปนก รูปม้า บริเวณตัวเรือนทางด้านทิศนี้ยังมีหน้าต่างฉลุไม้แกะสลักเป็นลวดลายพันธุ์พฤกษา

ส่วนตัวสิ่ง นั้น ซึ่งทางดานทิศนี้จะเป็นทิศของทางสิงห์ รายละเอียดได้กล่าวไปแล้วนั้น ซึ่งส่วน
ทางนี้จะมีลักษณะคล้ายกับทางนกในนินยาของจีนอีกด้วย

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 3 วัดอัมพวันนาราม

เรือติดโบราณ ณ วัดอัมพวันนาราม

เรือโบราณ ลำที่ 2 ลำนี้ ค้นพบเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 255 5 ณ บริเวณลำน้ำชี (หาดท่าหลวง) ตรงข้ามวัด
อัมพวันนาราม เรือโบราณลำนี้ทำจากไม้ตะเคียน มีขนาดกว้าง 3.80 เมตร ประกอบด้วยไม้เปลือกเรือ 15 แผ่น
กระดุก 24 ชิ้น ยาวจากหัวเรือถึงท้ายเรือ 26.40 เมตร อายุราว 100-150 ปี ปัจจุบันอยู่เชิญมาไว้ที่
วัดอัมพวันนาราม บ้านท่าศาลา

พระเจ้าโต และวิวิธทัศน์ ณ ลำน้ำชี ท่าวัดอัมพวันนาราม

ในโบสถ์ ของวัดอัมพวันนาราม เป็นที่ประดิษฐานขององค์หลวงพ่โต พระคู่บ้านของชาวบ้านท่าศาลา ซึ่ง
เป็นพระที่มีขนาดใหญ่ อายุกว่า 70 ปี และในบริเวณวัดอัมพวันนารามยังมีวิวิธทัศน์ บริเวณริมแม่น้ำชี
ที่มีความสวยงามของลำน้ำชี นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมและสัมผัสอากาศเย็นสบาย

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 4 อุโมงค์ต้นไม้

ถนนเส้นบ้านชีทวน หมู่ที่ 2 เชื่อม ไปยังบ้านท่าศาลา ระยะทาง 2 กิโลเมตร จะเป็นถนนอุโมงค์ต้นไม้ ซึ่ง
นักท่องเที่ยวสามารถแวะจอดถ่ายภาพเป็นที่ระลึกและชมทัศนียภาพโดยรอบบริเวณดังกล่าวได้

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 5 ชวน้อยบ้านชีทวน

ชวน้อยบ้านชีทวน

ชวน้อย บ้านชีทวน ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชวที่ใช้สัญจรไปมา ระหว่าง หมู่
ที่ 1 บ้านชีทวน และหมู่ที่ 7 บ้านหนองแคน จากการสอบถามผู้รู้ในชุมชน สันนิษฐานว่า มีอายุประมาณ 200 ปีที่
แล้ว มีความกว้าง 1.40 เมตร ความยาว 271.50 เมตร สูงประมาณ 1.50 เมตร
ชวน้อยเกิดจากความร่วมมือร่วมใจกันของชาวบ้านในการก่อสร้าง เนื่องจากในอดีต การสัญจรไปมาเป็นไปด้วย
ความยากลำบาก ประกอบกับ ในอดีต **วัดสีทาส** เป็นวัดที่เปิดทำการเรียนการสอนปริยัติธรรมสำหรับพระภิกษุ
สงฆ์ สามเณร ซึ่งพระที่มาเรียนมีจำนวนมาก บ้านหนองแคนเป็นบ้านขนาดเล็ก มีบ้านอยู่จำนวนไม่กี่หลังคา
เรือน ชาวบ้านมีกำลังในการทำบุญตักบาตรไม่เพียงพอกับจำนวนพระ จึงมีการข้ามมาบิณฑบาตที่บ้านชีทวน ซึ่ง
เป็นบ้านใหญ่ แต่เนื่องจากเส้นทางที่ใช้ในการออกบิณฑบาตเส้นทางเดิม ไปมาลำบาก เวลาหน้าฝนพื้นดินมักเป็น
โคลนเลน (**เหมืองไฟ**) หน้าแล้งมีแต่ดินทราย ทำให้การไปมาลำบากมาก ชาวบ้านจึงร่วมมือกันสร้างชวน้อยขึ้น เพื่อ

ความสะดวก โดยพื้นที่ที่สร้างเป็นเขตต่อกันระหว่างหนองใหญ่กับหนองผักบุ้ง โดยสร้างตามแนวเขตติดต่อโดยสร้างคร่อมคันนาเดิม วัสดุที่ใช้สร้างส่วนใหญ่ที่ชาวบ้านหามาได้ เป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้รัง ประดับเพื่อใช้เป็นเสาและคาน ส่วนไม้แป้นปู (กระดานปู) ไม้ที่ได้ส่วนใหญ่มาจากเรือกระแซงเก่าที่พังไม่ได้ใช้ บางก็ได้จากการถากไม้ นำมารวมกันช่วยกันสร้าง จนแล้วเสร็จ โดยนอกจากการใช้ในการออกบิณฑบาตแล้ว ยังใช้เป็นเส้นทางในการนำศพไปประกอบพิธีฌาปนกิจศพ ที่ป่าช้าหัวหนองจอก บ้านหนองแคน ชั่วคราวมีการชำรุดทรุดโทรมลงตามกาลเวลา ต่อมาเมื่อประมาณปี 2535 ท่านพระครูสุนทรสุตกิจ (หลวงพ่อมณี เจ้าอาวาสวัดทุ่งศรีวิไล) พร้อมด้วยคุณยายเทวี ทองขาว และชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธาจำนวนหนึ่ง จึงได้จัดทำผ้าป่าสามัคคีขึ้น เพื่อซ่อมแซมบูรณะชั่วคราว เนื่องจากชั่วคราวมีสภาพทรุดโทรมอย่างมาก ประกอบกับไม้ ในการซ่อมแซมเริ่มหายาก จึงได้ก่อสร้างชั่วคราวขึ้นใหม่ โดยสร้างเป็นสะพานคอนกรีต ทำการก่อสร้างโดย ช่างไสว เชื้อประทุม เป็นหัวหน้าช่าง พร้อมด้วยทีมช่างประมาณ 20 คน โดยยึดเอาแนวชั่วคราวเดิมเป็นหลัก และได้สร้างศาลากลางชั่วคราวเพิ่มเติมขึ้น ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ 1 เดือนจึงแล้วเสร็จ

ปัจจุบันชั่วคราว ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในตำบลชีทวน ช่วงที่นักท่องเที่ยว คือช่วงเดือนมิถุนายน – พฤศจิกายน เพราะเป็นช่วงหน้าทำนาและช่วงข้าวออกรวง ทักษิณภาพจะสวยงามมาก

แหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 6 วัดทุ่งศรีวิไล

หลวงพ่อพระพุทธรูปพิเศษ วัดทุ่งศรีวิไล

เป็นพระพุทธรูปสลักจากศิลาแลง ปางสมาธิขนาดปรก ขนาดหน้าตักกว้าง 55 ซม. สูง 90 ซม. ยุคทวารวดี มีอายุกว่า 1,000 ปี หรือราวพุทธศตวรรษที่ 17-18 เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ปาฏิหาริย์มาก และยังเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของชาวตำบลชีทวน และตำบลใกล้เคียงภายในวิหารยังมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์อีก 2 องค์คือ องค์ขวาคือพระร่วงโรจนฤทธิ์ และองค์ซ้ายคือหลวงพ่อชัยสิทธิ์

ประวัติความเป็นมา ตามหลักฐานทางโบราณคดีทราบว่าเมื่อประมาณ 2,500-3,000 ปี ที่แล้วบริเวณวัดทุ่งศรีวิไลในปัจจุบัน เคยเป็นที่ตั้งของอุทยานพระนางเจียงไฉ่ โดยต่อมาได้รกร้างไป จนกลายเป็นป่าไม้ขึ้นทึบหนาและมีทุ่งนาล้อมรอบจึงเรียกบริเวณนั้นว่า “โนนนกเขียน” เพราะบริเวณนั้นจะมีนกเขียนมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวชีทวนก็ได้อาศัยชายป่าแห่งนี้เป็นที่เลี้ยงโค-กระบือ อยู่มาวันหนึ่งเกิดฝนตกหนักทำให้ผิวดินบริเวณโนนนกเขียนถูกชะออก โดยวันต่อมาก็มีเด็กเลี้ยงโค-กระบือพากันไปขุดดินเล่นในบริเวณโนนนกเขียน จนพบวัตถุแปลกๆ ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นอะไร แต่เมื่อขุดลงไปแล้วกับพบเศพระพุทธรูปโผล่ขึ้นมา จึงได้กลับมาเล่าให้ชาวบ้านในหมู่บ้านฟัง และชาวบ้านได้พากันไปขุดขึ้นมาทั่วบริเวณนั้น ผลปรากฏว่าพบพระพุทธรูปปรางต่างๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพระพุทธรูปที่ทำจากศิลาแลงทั้งสิ้น เมื่อเช่นนี้ชาวบ้านจึงเกิดความเลื่อมใสศรัทธา จึงพากันทำอุบุงขึ้น ที่ตรงกลางบริเวณโนนนกเขียน แล้วอัญเชิญ

พระพุทธรูปทั้งหมดมาประดิษฐานไว้ ณ อุบมุงที่สร้างขึ้นใหม่ ครั้นนานเข้าอุบมุงชำรุดเสียหาย ชาวบ้านก็ได้สร้างโรงเรือนขึ้นหลังหนึ่งสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปทั้งหมด แต่ก็เป็นเรือนไม้หลังคามุงแฝก

อยู่มาวันหนึ่งเกิดไฟป่าไหม้ลุกลามทั่วบริเวณโนนนกเขียน และไหม้โรงเรือนอันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทั้งหมด แม้แต่พระพุทธรูปเองก็ถูกเผาไหม้ บางองค์ถูกความร้อนจัดถึงกับแขนขาหัก บางองค์ถูกไม้หล่นทับหักบาง เมื่อชาวบ้านทราบข่าว ไฟไหม้โนนนกเขียน และไหม้โรงเรือนที่ประดิษฐานพระพุทธรูปก็พากันออกไปดู พบพระพุทธรูปองค์หนึ่งอยู่นอกกองไฟแค่องค์เดียวก็เกิดความประหลาดใจและสงสัยกันว่าใครนำออกมาไว้ แต่เมื่อสอบถามจนทั่วแล้วก็ไม่มีใครทราบว่าเกิดเหตุไฟไหม้ จึงเกิดความอัศจรรย์เป็นที่ยิ่งนักและเกิดความศรัทธาเลื่อมใสมากยิ่งขึ้น เพราะเข้าใจว่าเป็นพระพุทธรูปมีความศักดิ์สิทธิ์ จึงพากันเรียกว่า “พระวิเศษ” หรือ “พระพุทธรวิเศษ” หรือบ้างก็เรียกว่า “พระเจ้าวิเศษ” มาตั้งแต่บัดนั้นต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นหลวงพ่พระพุทธรวิเศษ

ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่พระพุทธรวิเศษ คือ ในปี พ.ศ.2436-2453 กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ข้าหลวงสำเร็จราชการในมณฑลอีสาน ได้ประทับที่เมืองอุบล ได้ทรงขอหม่อมเจียงคำมาเป็นพระชายาในราวเดือนมีนาคม 2436 คือหลังจากที่ประทับเมืองอุบลราชธานีเพียง 3-4 เดือน แต่ก็ไม่มีพระโอรสหรือพระธิดา อยู่มาคราวหนึ่งกรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์เสด็จออกไปเยี่ยมไพร่ฟ้าประชาชนตามหัวเมืองต่างๆ ในเขตหัวเมืองลาวกาว (ซึ่งเปลี่ยนเป็นมณฑลอีสาน ในปี 2443) เมื่อเสด็จผ่านตำบลชีทวนได้ทรงทราบว่าตำบลชีทวนมีพระพุทธรวิเศษ ที่สามารถจะบนบานศาลกล่าวหรือขอสิ่งซึ่งพึงประสงค์ได้ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์พร้อมกับหม่อมเจียงคำก็ทรงนำดอกไม้ธูปเทียนไปสักการบูชาบนบานศาลกล่าวขอพระโอรสและพระธิดาจากพระพุทธรวิเศษ ต่อมาไม่นานหม่อมเจียงคำก็ได้ประสูติพระโอรส 2 องค์ คือ หม่อมเจ้าอุบลีสานและหม่อมเจ้ากมลีสาน ตามลำดับ ด้วยเหตุดังกล่าวความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรวิเศษ จึงเลื่องลือขจรขยายไปอย่างกว้างขวางถึงต่างบ้านต่างเมือง ด้วยเหตุนี้เองผู้เขียนจึงเชื่อว่าความเก่าแก่ของหมู่บ้านและความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรวิเศษเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เจ้านายเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง ดังเช่นข้าหลวงต่างพระองค์หรือพระโอรส เสด็จประทับแรมบ้านชีทวนเพื่อทรงเยี่ยมไพร่บ้านพลเมืองอยู่เสมอ และวัดทุ่งศรีวิไลในปัจจุบันก็มีการพัฒนาไปมาก จะเห็นได้จากศาสนสถานต่างๆ ภายในบริเวณวัด ล้วนเป็นความศักดิ์สิทธิ์ขององค์หลวงพ่พระพุทธรวิเศษที่ผู้คนได้มาบนบานศาลกล่าวไปแล้วได้สมตามความปรารถนา จนถือได้ว่าวัดทุ่งศรีวิไลนี้เป็นวัดเจ้า วัดนายอีกด้วย

ชีทวนชวนเที่ยวงานประเพณี

งานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณบนธรรมมาสสิ่งเทินบุษบก

ณ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์บ้านชีทวน ตำบลชีทวน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

ในการเทศน์ของพระสงฆ์ในภาคอีสาน ตั้งแต่โบราณมาเป็นการเทศน์โดยใช้ใบลานที่จารึกเป็นอักษรธรรม ทำนองการเทศน์เป็นทำนองอีสาน ที่นิยมเทศน์กันอีกผู้หนึ่งคือ ผูกปฐมสมโพธิ อันเป็นการกล่าวถึงพุทธประวัติ เอกลักษณะอีกอย่างหนึ่งคือธรรมาสที่พระสงฆ์ใช้นั่งเทศน์จะมีลายวิจิตรงดงามอ่อนโยนอันแสดงถึงจิตใจของชาวอีสานที่งดงามอ่อนโยน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรรมาสสิ่งเทินบุษบก ที่ศาลาการเปรียญ(หอแจก) วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์ บ้านชีทวน ตำบลชีทวน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

สำหรับความเป็นมาของการจัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณ ณ ธรรมมาสสิ่งเทินบุษบก ณ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์ สืบเนื่องมาจากเมื่อปี พ.ศ.2554 ท่านสุรพล สายพันธ์ุ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี เป็นผู้ริเริ่มการจัดงานได้สั่งการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน และชาวบ้านทั้ง 11 หมู่บ้านของตำบลชีทวน จัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อการฟื้นฟูการเทศน์แบบโบราณบนธรรมมาสสิ่งเทินบุษบกเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2554 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 และเป็นการเผยแพร่และฟื้นฟูการเทศน์แบบโบราณบนธรรมมาสสิ่งเทินบุษบก

ปี พ.ศ.2555 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชาวตำบลชีทวน ก็ได้จัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณเฉลิมฉลองพุทธชยันตี 2600 ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2555

ปี พ.ศ. 2556 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชาวตำบลชีทวน ก็ได้จัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณเฉลิมพระเกียรติ ปิยมหาราชรำลึก เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2556

ปี พ.ศ.2557 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชาวตำบลชีทวน ก็ได้จัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิแบบโบราณเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2557

และในมหาวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ครบ 87 พรรษา 5 ธันวาคม 2557 องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน และประชาชนชาวตำบลชีทวน จึงได้จัดงานพิธีบายศรีอัญเชิญพระขวัญและเทศน์ทำนองโบราณอีสานในมหาวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ครบ 87 พรรษา 4 ธันวาคม 2557 โดยในมหาวโรกาสนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดี แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

และในปี 2558 องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน ได้กำหนดให้มีการจัดงานดังกล่าวขึ้น ทุกวันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และเป็นการฟื้นฟูการเทศน์แบบโบราณ บนธรรมมาสสังห์เทินบุษบก ณ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

โดยในการจัดงานเทศน์ปฐมสมโพธิดังกล่าวที่จัดขึ้นทุกปี มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดก็คือการอนุรักษ์ฟื้นฟูการเทศน์แบบโบราณ บนธรรมมาสสังห์เทินบุษบก โดยได้ฟื้นฟูการเทศน์ในรูปแบบโบราณ ตั้งแต่ ขบวนแห่ ที่ประกอบไปด้วย ผู้เข้าร่วมขบวนกว่า 300 คน ประกอบไปด้วย ขบวนฆ้อง ขบวนเป่าหอยสังข์ ขบวนธง ขบวนชั้นหมากเบ็งต้นเงินแบบโบราณ และเสลี่ยงพระแบบโบราณ ประกอบการกับแต่งกายของชาวบ้าน เป็นการแต่งกายในชุดแบบพื้นเมือง คือ ชาย ใส่เสื้อขาว นุ่งผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้ามัดเอว หญิง ใส่เสื้อขาว นุ่งผ้าถุง มีผ้าเบี่ยงพลาตไหล่และได้นิมนต์พระครูสุนทร สุตกิจ รองเจ้าคณะอำเภอเขื่องใน เจ้าอาวาสวัดทุ่งศรีวิไล ขึ้นเสลี่ยง และเดินขบวนจากวัดทุ่งศรีวิไล มา วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์ และในส่วนของการอาราธนาศีล จะเป็นการเป็นการสวดในทำนองสรภัญญะ สำหรับองค์เทศน์ก็จะใช้ใบลานที่จารึกเป็นอักษรธรรม สวดทำนองการเทศน์เป็นทำนองอีสานโบราณทั้งนี้สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจอยากมาเที่ยวชม

งานประเพณีบุญบั้งไฟตำบลชีทวน

บุญบั้งไฟ เป็นหนึ่งในฮีตสิบสองเดือนของชาวอีสาน นิยมทำกันในเดือน 6 หรือเดือน 7 อันเป็นช่วงฤดูฝนเข้าสู่การทำนา ตกกล้า หว่าน ไถ เพื่อเป็นการบูชาแถนขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล เหมือนกับการแห่หางแมวของคนภาคกลางในสองพิธีกรรมที่อยู่คนละภาคนี้ มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของสัญลักษณ์ที่ใช้อันส่อไปทางเพศสัมพันธ์ เช่น การใช้ไม้มาแกะสลักเป็นอวัยวะเพศชายเรียกว่า "บักแบน" หรือ "ปลัดขิก" ในอีสาน หรือ "ขุนเพ็ด" ในภาคกลางเข้าร่วมขบวนแห่ ทั้งยังมีการร้องเซิ้งด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับอวัยวะเพศและเพศสัมพันธ์ สัญลักษณ์นี้เป็นเครื่องหมายของความสัมพันธ์ระหว่าง ฟ้ากบดิน หญิงกับชาย ที่เป็นพลังก่อกำเนิดชีวิต และเป็นพลังแห่งความอุดมสมบูรณ์ จึงมีความสัมพันธ์กับการขอฝน ซึ่งเป็นที่มาของพลังแห่งการเติบโตของพืช และด้วยเหตุที่อวัยวะเพศ และเพศสัมพันธ์เป็นสัญลักษณ์สำคัญของงานบุญ จึงถือว่างานบุญบั้งไฟเป็น งานบุญของพระยา มาร ซึ่งจัดแข่งกับงานบุญของพระพุทธเจ้าซึ่งตำบลชีทวนได้กำหนดให้มีการจัดงานในวันเสาร์อาทิตย์แรกของเดือน มิถุนายน ของทุกปี

งานประเพณีแข่งขันเรือยาว ชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพฯของตำบลชีทวน

งานประเพณีแข่งขันเรือยาว ชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพฯ ซึ่งจะอยู่ในเดือน กันยายน ซึ่งระยะนี้จะเป็นช่วงฤดูน้ำมาก เชื่อว่าการแข่งเรือยาวเพื่อเป็นการบวงสรวงสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านนับถือ เป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในบุญออกพรรษา เป็นการส่งเสริมให้มีการละเล่นแข่งเรือเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงต่างๆ

และการสร้างความสมัครสมานสามัคคีของคนในหมู่บ้าน และเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ ซึ่งตำบลชีทวน ได้จัดงานประเพณีแข่งขันเรือยาว ชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพฯ ในช่วงเดือน กันยายน ของทุกปี

สินค้า OTOP ของตำบลชีทวน

ตำบลชีทวน มีผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ 4 ดาว คือ ผ้าลายปลาอีด เนื่องจากชาวบ้านชีทวน มีวิถีชีวิตเกี่ยวกับการหาปลา จึงนำการว่ายน้ำของปลามาประยุกต์ เป็นลายผ้า ซึ่งลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ ของตำบลชีทวน โดยสามารถซื้อและแวะชมการทอผ้าได้ที่ ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ของตำบลชีทวน ณ วัดพระธาตุสวนตาล

ปลาอีด เป็นปลาตัวเล็กๆ ลำตัวเรียวยาวมีลายเล็กตามตัว อาศัยอยู่ในน้ำจืด ชอบอาศัยอยู่ด้วยกันเป็นฝูง นิยมนำมาประกอบอาหาร ประเภทย่อมหรือห่อหมก ภาษาถิ่นทางอีสาน เรียกว่า ปลาอีด็ด ส่วนผ้าลายปลาอีด นั้น บรรพบุรุษได้แนวคิดลายผ้ามาจากการว่ายน้ำของฝูงปลาอีด และได้เรียกลายดังกล่าวว่า ผ้าลายปลาอีด และเป็นสินค้า OTOP ของตำบลชีทวนต่อมา

การเดินทางมายังตำบลชีทวน

1. รถยนต์ส่วนตัว เมื่อท่านเดินทางมาจากตัวเมืองอุบลราชธานี มาตามถนนแจ้งสนิท อุบล-ยโสธร พอมาถึงกิโลเมตรที่ 22 บ้านท่าวารี จะมีทางเลี้ยวโค้ง ทางเข้าบ้านชีทวนจะอยู่บริเวณทางโค้งพอดี เข้ามาอีก 5 กิโลเมตร ก็จะถึงตำบลชีทวนใช้ระยะเวลา 30 นาที

2. รถโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสองแถว อุบล- เขื่องใน ณ คิวรถวัดทองนพคุณ สี่แยกกิโลศูนย์ แจ้งรถโดยสารว่าจะลงบ้านท่าวารี ใช้ระยะเวลาประมาณ 40 นาที ถึงบ้านท่าวารี ท่านสามารถติดต่อรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างจากบ้านท่าวารีเข้ามาบ้านชีทวน หรือจ้างเหมาสำหรับพาเที่ยวตำบลชีทวน ได้

ศูนย์ประสานงานและบริหารจัดการการท่องเที่ยวตำบลชีทวน

องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน หมู่ที่ 1 ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี 34150

โทรศัพท์ 045210624 โทรสาร 0452100623 (ในวันเวลาราชการ)

Website : www.cheethuan.go.th

Facebook : www.facebook.com/cheethuanlocal

Email : cheethuan@gmail.com

ผู้ประสานงานการท่องเที่ยวตำบลชีทวน

1. นายโกศล ธาณี โทร 0956132544

2. นางสาวสุรรัตน์ ส่งเสริม โทร. 0943877612

สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
เลขที่ 1 ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300